

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 38 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

9. oktober 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 12. oktober – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre/reilige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober - vedlægges Økonomiministeriets og Justitsministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Den 9. oktober 2001

Økonomiministeriet
Justitsministeriet

Rådsmøde økonomi- og finansministre/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse den
16. oktober 2001.

Aktuelt notat.

1. Fremskridtsrapport og fremtidige foranstaltninger i bekæmpelsen af terrorisme, hvidvaskning af penge og økonomisk kriminalitet.
 - Financial Action Task Force (FATF): Medlemsstaternes modforanstaltninger overfor ikke-samarbejdsvillige lande og territorier, udvidelse af FATF's mandat og EU-koordination
 - Situationsrapport om aftaler i henhold til artikel 24 og 38 i TEU
 - Forbedret kommunikationen mellem finansielle efterretningstjenester, især med henblik på terrorismebekæmpelse
 - Status på internationale instrumenter, herunder FN-Sikkerhedsrådsresolution 1333.
 - Rapport fra Kommissionen om økonomi- eller formueforvaltningsstrukturers gennemsigtighed
 - Rapport fra Kommissionen om overvågning af grænseoverskridende pengestrømme
 - Rapport fra Kommissionen om foranstaltninger til bekæmpelse af finansiering af terrorisme.
2. Debat om beskyttelse af Euroen.
3. Rammeafgørelse vedrørende beslaglæggelse af aktiver m.v.
4. Tillægsprotokollen til EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000.
5. Rammeafgørelse om fælles efterforskningshold.

6. Ratifikation af relevante internationale instrumenter vedrørende bekæmpelse af terrorisme, herunder FN-konventionen af 9. december 1999 om bekæmpelse af finansiering af terrorisme.
7. Rådsafgørelse om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af FN-protokollen om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der er knyttet til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet.
8. Rådsafgørelse om beskyttelse af Euroen mod falskmøntneri.
9. Ændring af rammeafgørelsen om beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af Euroen.
10. Opfølgning på konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 samt fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001.

1 Fremskridtsrapport og fremtidige foranstaltninger i bekæmpelsen af terrorisme, hvidvaskning af penge og økonomisk kriminalitet.

- Financial Action Task Force (FATF): Medlemsstaternes modforanstaltninger overfor ikke-samarbejdsvillige lande og territorier, udvidelse af FATF's mandat og EU-koordination**

Indhold og baggrund.

FATF (forankret i OECD-regi og den centrale internationale organisation, der udsteder retningslinier for bekæmpelse af hvidvask af penge) har fastsat 40 anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask. Anbefalingerne giver retningslinier for så vidt angår strafferetten og håndhævelse af denne på området, det finansielle system og regulering heraf, samt internationalt samarbejde. Et af FATF's arbejdsområder er bl.a. at fastlægge hvilke områder og territorier, der ikke samarbejder i bekæmpelsen af hvidvask af penge, og fastslå, hvilke modforanstaltninger der i den forbindelse skal iværksættes.

FATF's modforanstaltninger mod ikke-samarbejdsvillige lande blev diskuteret og tiltrådt på det fælles ECOFIN- og RIA-rådsmøde i oktober 2000.

På dette års fælles ECOFIN og RIA-rådsmøde vil der være en politisk debat om kampen mod hvidvask og finansiel kriminalitet, herunder kampen mod finansiering af terrorisme.

Ministrene vil blive bedt om at bekræfte vigtigheden af FATF's 40 anbefalinger samt om en udvidelse af FATF's mandat til at omfatte bekæmpelse af finansiering af terrorvirksomhed. I den forbindelse understreges der et behov for en systematisk koordinering mellem medlemsstaterne. Der vil endvidere kunne blive tale om en anmodning til EU-Kommissionen om at undersøge mulige forslag med henblik på at sikre, at medlemslandene koordineret træffer effektive foranstaltninger mod ikke-samarbejdende lande.

Det forventes, at ministrene vil beslutte, at modforanstaltninger f.s.v.a. ikke-samarbejdsvillige lande også kan iværksættes over for lande, der huser, skjuler eller støtter terrorister og sikrer deres finansiering. Det understreges særligt, at alle stater, herunder kandidatlande fuldt skal implementere Union acquis'en om bekæmpelse af terrorisme, hvidvaskning af penge og økonomisk kriminalitet, de 40 FATF anbefalinger om hvidvaskning af penge samt gennemføre den nødvendige lovgivning for således at være i stand til at iværksætte de anbefalede modforanstaltninger.

Arbejdet vil blive videreført på et ekstraordinært plenarmøde i FATF, der ventes afholdt i Washington ultimo oktober. Det forventes endelig, at ministrene vil skulle tage stilling til

FATF's opfordring til iværksættelse af modforanstaltninger mod Filippinerne og Nauru, hvis dette er nødvendigt.

Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Forslagene anses ikke for stridende mod nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Høring

Der fremsættes et lovforslag til ændring af lov om forbyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge i dette efterår, der gør det muligt at gennemføre alle FATF's eksisterende modforanstaltninger. Dette forslag har været i dansk høring. Der er generel tilslutning til en gennemførelse af skærpede regler for så vidt angår de lande som ikke er samarbejdsvillige i forbindelse med bekæmpelse af hvidvaskning af penge. Der har dog været sat spørgsmålstegn ved, hvordan det i praksis vil påvirke den enkelte virksomhed. Dette vil der blive taget hensyn til inden for de rammer, der fastsættes internationalt.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelsen af konklusioner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Den nationale gennemførelse af eventuelle yderligere forpligtelser indgået inden for FATF's rammer vil kunne have sådanne konsekvenser.

Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Det er første gang sagen forelægges for Europaudvalget.

- Situationsrapport om aftaler i henhold til artikel 24 og 38 i TEU

Baggrund.

Det Europæiske Råd har ved flere lejligheder understreget vigtigheden af, at styrke det internationale samarbejde med henblik på bekæmpelse af organiseret kriminalitet, herunder i særdeleshed hvidvaskning af penge.

Efter TEU artikel 24 kan Rådet med enstemmighed bemyndige formandskabet til at indlede forhandlinger med henblik på indgåelse af aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, når dette er nødvendigt for at gennemføre traktatens bestemmelser om fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Sådanne aftaler indgås efter bestemmelsen af rådet med enstemmighed efter indstilling fra formandskabet.

TEU artikel 38 fastslår, at aftaler som omtalt i artikel 24 ligeledes kan omfatte spørgsmål, som henhører under traktatens bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager.

Punkt 52 og 57 i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere den 15. – 16. oktober 1999 er sålydende:

”52. Medlemsstaterne opfordres indtrængende til fuldt ud at gennemføre bestemmelserne i hvidvaskningsdirektivet, Strasbourg-konventionen af 1990 og Den Finansielle Aktionsgruppes henstillinger, også i alle deres afhængige territorier.”

”57. Der bør udarbejdes fælles standarder for at forhindre, at selskaber og enheder, der er registrerede uden for EU's jurisdiktion, skjuler udbytte fra strafbare forhold og foretager hvidvaskning af penge. EU og medlemsstaterne bør indgå aftaler med offshore-centre i tredjelande for at sikre et effektivt og gennemsigtigt samarbejde om gensidig retshjælp i henhold til henstillingerne fra den Finansielle Aktionsgruppe på dette område.”

Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 16.-17. juni 1997 en handlingsplan vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Henstilling 14, litra b, i handlingsplanen har følgende ordlyd:

”Rådet bør udarbejde en standardaftale for forhandlinger, der føres i henhold til artikel 38 i TEU med offshore- og onshorefinanscentre og skatteparadiser, for at sikre, at de følger vedtagne normer og samarbejder effektivt om forebyggelse af organiseret kriminalitet. Sådanne aftaler skal endvidere forhandles med offshore- og onshorefinanscentre og skatteparadiser. I den forbindelse bør der sikres et tæt samarbejde mellem RIA-Rådet og Økofin-Rådet.”

På denne baggrund har det belgiske formandskab udarbejdet et udkast til en standardaftale med henblik på at indlede forhandlinger i henhold til TEU artikel 38, jf. art. 24, om indgåelse af aftaler om gensidig retshjælp med en række tredjelande.

Det forventes, at formandskabet på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001 vil orientere om det foreløbige arbejde med henblik på udarbejdelse af et udkast til en standardaftale.

Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Forslagene anses ikke for stridende mod nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Det er første gang sagen forelægges for Europaudvalget.

- **Forbedret kommunikationen mellem finansielle efterretningstjenester, især med henblik på terrorismebekæmpelse**

Baggrund

Rådets direktiv 91/308/EØF af 10. juni 1991 etablerer en ordning, hvorefter visse virksomheder, såfremt der er mistanke om, at en transaktion har tilknytning til hvidvask af penge, og denne mistanke ikke kan afkræftes, skal underrette en myndighed med ansvar for bekæmpelse af hvidvaskning af penge (den finansielle efterretningsenhed).

Rådets direktiv er gennemført i Danmark ved lov nr. 348 af 9. juni 1993 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge.

I Danmark er det Hvidvasksekretariatet hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, der modtager underretning om mistænkelige transaktioner. Alle medlemslande har efterhånden etableret tilsvarende finansielle efterretningsenheder.

Det Europæiske Råd godkendte på sit møde den 16. - 17. juni 1997 en handlingsplan for bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Ifølge handlingsplanens punkt 26, litra e), bør der blandt andet ske en forbedring af samarbejdet mellem de kontaktpunkter i medlemslandene, der er etableret med henblik på at modtage underretning om mistænkelige transaktioner i forbindelse med hvidvaskning af penge.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999, punkt 54, nævnes det endvidere, at udvekslingen af oplysninger mellem landenes finansielle efterretningsenheder vedrørende mistænkelige transaktioner bør fremskyndes.

På denne baggrund vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000 en afgørelse (2000/642/RIA) om samarbejdsordninger mellem medlemsstaternes finansielle efterretningsenheder for så vidt angår udveksling af oplysninger.

Afgørelsens artikel 7 er sålydende:

”Medlemsstaterne tilvejebringer og bliver enige om passende og beskyttede kommunikationskanaler mellem de finansielle efterretningsenheder.”

Det forventes, at man på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggende) den 16. oktober 2001 vil få lejlighed til at drøfte gennemførelsen af rådsafgørelsen, herunder særligt artikel 7. Rådet forventes i den forbindelse at opfordre medlemsstaterne til at forstærke informationsudvekslingen mellem de finansielle efterretningsenheder og at overveje behovet for at udvikle et system med automatisk udveksling af relevant information.

Statsfinansielle konsekvenser.

Det er endnu for tidligt at vurdere de statsfinansielle konsekvenser.

Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Forslagene anses ikke for stridende mod nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Det er første gang sagen forelægges for Europaudvalget.

- **Status på internationale instrumenter, herunder FN-Sikkerhedsrådsresolution 1333.**

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 19. december 2000 resolution nr. 1333, hvorefter der skal gennemføres en række sanktioner mod Taliban-styret. Resolutionen trådte i kraft den 19. januar 2001.

Størstedelen af de sanktioner, der er indeholdt i resolutionen, er gennemført i Danmark enten administrativt eller ved EU's rådsforordning nr. 467/2001, herunder våbenembargo for så vidt angår våben omfattet af den danske våbenlov, tilbagetrækning af offentligt ansatte, der måttet være udsendt for at rådgive Taliban om militære eller sikkerhedsspørgsmål, minimeringen af diplomatiske forbindelser med Taliban-styret, samt indefrysning af midler, der tilhører personer tilknyttet Taliban-styret.

Der er imidlertid opstået et problem med gennemførelsen af visse af sanktionerne. Det drejer sig om, forbud mod salg af kemikaliet eddikeanhydrid, der anvendes ved fremstilling af heroin, flyveforbud for alle fly tilknyttet Taliban-styret, de dele af våbenembargoen, der vedrører andet end våben samt forbud mod salg eller ydelse af teknisk rådgivning eller oplæring i militærvirksomhed.

Problemet er opstået, fordi resolutionens operative paragraf 5(a) m.v. bestemmer, at dele af sanktionerne vedrører "Taliban-kontrollerede områder i Afghanistan, som defineret af den komité, der er nedsat ved FN-resolution nr. 1267 (1999)" (FN's sanktionskomité). Da disse områder ikke er blevet defineret af denne komité, er den territoriale afgrænsning for så vidt angår dele af resolutionens sanktioner, ikke klart fastlagt. Ikrafttrædelsen afventer således en definition af de Taliban-kontrollerede områder fra FN's sanktionskomité.

I lyset af at resolutionen blandt andet gennemfører en omfattende våbenembargo er en kongelig anordning nødvendig for at sikre en fuldstændig implementering af sanktionerne i Danmark. Det skyldes, at handel med våben falder uden for EF's kompetence, og at man derfor ikke i en forordning kan gennemføre våbenembargoen. Det blev fra dansk side bestemt, at udarbejdelsen af den kongelige anordning måtte afvente vedtagelsen af EU's rådsforordning om emnet for at kunne henvise til EU's lovgivning i anordningen og for at få klargjort hvilke sanktioner, der skulle medtages i anordningen.

EU's rådsforordning blev vedtaget den 6. marts 2001. Baggrunden for den lange beslutningsproces var ovennævnte problem med territorial afgrænsning af våbenembargoen. Det blev fra EU's side besluttet, at de bestemmelser i EU's rådsforordning, hvis gennemførelse er afhængig af en afgrænsning af det pågældende territorium, først træder i kraft, når de Taliban-kontrollerede områder er blevet defineret, jf. forordningens art. 5, jf. art. 16. EU-kommissionen, der har ansvaret for gennemførelsen af EU's forordning, og EU-formandskabet har løbende taget kontakt til FN's sanktionskomité for at udvirke en løsning af problemet.

På Rådsmødet ventes Kommissionen at gøre status for implementeringen af FN Sikkerhedsresolution 1333, herunder det uafklarede spørgsmål vedr. territoriale afgrænsning.

- **Rapport fra Kommissionen om økonomi- eller formueforvaltningsstrukturers gennemsigtighed**

Baggrund og indhold

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner, hvori der - som led i bekæmpelsen af terrorisme, hvidvask og økonomisk kriminalitet - gives udtryk for, at der på Rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse/økonomi og finans) træffes en række foranstaltninger. Blandt disse er en anmodning til Kommissionen om, at udarbejde en rapport om økonomi- eller formueforvaltningsstrukturers gennemsigtighed (Report from the Commission on transparency of financial or asset holding bodies).

Rapporten skal ifølge de foreliggende oplysninger sikre, at der etableres nogle mindste gennemsigtighedskriterier for forskellige typer af juridiske enheder med henblik på at sikre lettere mulighed for identifikation af de egentlige ejere.

Der er lagt op til, at Rådet opfordrer Kommissionen til at fortsætte sit arbejde på dette område, og at Kommissionen så snart som muligt fremsætter de fornødne forslag på baggrund af Rådets drøftelser.

Europa-Parlamentets holdning

Rapporten er endnu ikke udarbejdet og forelagt Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Gældende dansk ret

Efter reglerne i aktieselskabsloven skal ejere af mindst 5% af aktierne i aktieselskaber anføres i selskabernes årsregnskaber, der indleveres til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvor de er offentligt tilgængelige.

Vedrørende erhvervsdrivende fonde (foundations) kan oplyses, at denne selskabsform i Danmark bl.a. er kendetegnet ved ikke at have ejere af fondens aktiver – fonden er selvejende. De erhvervsdrivende fonde skal registreres og deres vedtægter, årsregnskaber, m.v. er indsendt til og offentliggjort af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Fondsbestyrelsen, der skal varetage fondens formål og interesser, er pligtig til i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet at give oplysninger om hvem, der i årets løb har modtaget uddelinger fra fonden.

Høring

Rapporten foreligger endnu ikke.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at sige om rapporten vil lægge op til lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at sige om rapporten vil medføre samfundsøkonomiske konsekvenser.

Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

- Rapport fra Kommissionen om overvågning af grænseoverskridende pengestrømme

Baggrund

Som led i den intensiverede indsats mod den organiserede kriminalitet besluttede en arbejdsgruppe i rådsregi under 3. søjle i marts 1999, at der for en periode gennemførtes en

aktion, hvor oplysninger om grænseoverskridende pengebevægelser registreredes - aktion Moneypenny.

Formålet var at registrere de overførelser af kontante pengebeløb og andre formuegoder, såvel over de interne som over de eksterne grænser i EU, som toldmyndighederne konstaterer i forbindelse med det almindelige kontrolarbejde.

Resultaterne skulle bruges til en analyse, der kan give et billede af, om der er behov for at forbedre indsatsen mod hvidvaskning, og om det er nødvendigt med nye lovinitiativer.

På det fælles rådsmøde (retlige og indre anliggender/økonomi og finans) den 17. oktober 2000 blev der bl.a. drøftet en række emner vedrørende bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet og hvidvaskning af penge. Det franske formandsskab præsenterede rapporten om aktion Moneypenny på mødet.

Rådet har bl.a. anmodet Kommissionen om at fremkomme med forslag til overvågning af grænseoverskridende pengestrømme.

Indhold

På et af rådets arbejdsgruppemøder under 3. søjle (Toldsamarbejdsgruppen) har Kommissionen orienteret om et forslag til hvidvaskningsdirektiv. Der skulle således fastsættes regler for indførsel af penge til EU's område. Muligvis skal der indføres en anmeldelsespligt, hvis der medbringes mere end 10.000 EURO. Kommissionens forslag vil komme til høring til efteråret. Kommissionen har ikke planer om overvågning ved udførsel af penge fra EU's område, og der er øjensynlig ikke planer om overvågning ved grænseoverskridende pengestrømme inden for EU.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet forventes ikke inddraget forud for det fælles rådsmøde (retlige og indre anliggende/økonomi og finans) den 16. oktober 2001.

Høring

Der er ikke foretaget høring.

Subsidiaritetsprincippet

Kommissionens forventede rapport om overvågning af grænseoverskridende pengestrømme forventes at være foreneligt med subsidiaritetsprincippet.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

I Danmark har toldmyndighederne ingen beføjelser for så vidt angår grænsekontrol af pengebevægelser mv.

De danske toldmyndigheder samarbejder imidlertid med politiet, og de danske toldmyndigheder har mulighed for at videregive oplysninger til politiet om mistænkelige overførsler af kontante pengebeløb og andre formuegoder, der konstateres i forbindelse med det almindelige toldkontrolarbejde. De statslige told- og skattemyndigheder (told- og skattefogeden) har endvidere mulighed for at foretage udlæg eller i særlige tilfælde arrest i pengebeløb konstateret i forbindelse med grænsepassagen, hvis der kan konstateres en restance vedrørende told- afgifts- eller skattekrav.

Gennemførelse i Danmark af et krav om intensiveret kontrol af grænseoverskridende overførsel af kontante pengebeløb vil kræve lovændringer i Danmark med henblik på at udvide toldmyndighedernes kompetance på dette område, ligesom gennemførelsen heraf efter omstændighederne vil kunne have statsfinansielle konsekvenser.

Tidligere forelæggelser

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for det fælles rådsmøde (økonomi- og finansministre/rejlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000.

- **Rapport fra Kommissionen om foranstaltninger til bekæmpelse af finansiering af terrorisme.**

Baggrund og indhold

Det uformelle ECOFIN i Liege den 21. september 2001 udtalte, at EU-landene er besluttet på at tage hurtige og koordinerede initiativer for at bekæmpe finansiering af terrorisme, samt at der vil blive udarbejdet en rapport om disse initiativer.

Rapporten foreligger endnu ikke, men den forventes at indeholde en redegørelse for en lang række initiativer herunder

- at sikre en hurtig vedtagelse af hvidvaskdirektivet,
- at muliggøre, at EU-landenes myndigheder kan indefryse aktiver eller beviser,
- at styrke informationsudvekslingen mellem institutioner der undersøger finansiel kriminalitet for at kunne forebygge terrorisme,
- at understrege vigtigheden af FAFT's 40 anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask samt
- ratificering af FN's konvention til bekæmpelse af finansiering af terrorisme.

Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Bekæmpelse af finansiering af terrorisme er et internationalt højt prioriteret område, og det er vigtigt, at så mange lande som muligt opererer ud fra fælles retningslinier.

Høring

Rapporten har ikke været i horing.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rapportens initiativer forventes ikke at medføre lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Rapporten har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 12. oktober vedrørende det fælles ECOFIN- og RIA-rådsmøde den 16. oktober

4. oktober 2001
Eksp. nr. 00143231
SVS/

2
Dagsordenspunkt : Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri

Nyt notat

Baggrund

I lyset af den snarlige introduktion af eurosedler og mønter skal der på det fælles ECOFIN- og RIA-rådsmøde være en drøftelse af beskyttelsen af euroen mod falskmøntneri. Rådet skal se på opfølgning af tidligere beslutninger samt opnå enighed om udestående spørgsmål på området.

Den 28. maj 1999 vedtog Rådet en resolution om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen, ligesom Rådet den 29. maj 2000 vedtog en rammeafgørelse (2000/383/RIA) om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri ved hjælp af strafferetlige og andre sanktioner i forbindelse med indførelsen af euroen.

I en rådserklæring i tilknytning til rammeafgørelsen er det anført, at der snarest bør foretages en indgående gennemgang af yderligere initiativer med henblik på eventuelt at udarbejde et supplerende instrument.

Den 28. maj 2001 vedtog Rådet en række konklusioner om Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen. Den 28. juni 2001 vedtog Rådet forordningerne nr. 1338/2001 som gælder for eurolandene, og 1339/2001 som gælder for EU-landene uden for euroen til fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri. Forordningerne indeholder identiske bestemmelser vedrørende blandt andet finansielle institutters ansvar, behandling af tekniske, operationelle og strategiske oplysninger samt bestemmelser om samarbejde og bistand i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen mv.

Det tidligere franske formandskab fremsatte i marts måned 2001 et udkast til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forslaget indeholdt bl.a. bestemmelser om definitionen af falskmøntneri, udveksling af oplysninger om forfalskning af euroen samt samarbejde mellem medlemslandenes nationale myndigheder og Europol. Forslaget indeholdt tillige en bestemmelse om, at medlemslandene skulle anerkende princippet om gentagelsesvirkning på de betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 blev der opnået politisk enighed om forslaget til rådsafgørelse, samt om at udskille den del af forslaget, som vedrørte gentagelsesvirkning med henblik på særskilt vedtagelse i form af en rammeafgørelse.

På denne baggrund har det tidligere svenske formandskab fremlagt et udkast til Rådets rammeafgørelse om ændring af Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri ved hjælp af strafferetlige og andre sanktioner, i forbindelse med indførelsen af euroen.

Forslaget til rammeafgørelse forventes forelagt på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001 med henblik på Rådets forventede vedtagelse.

Endvidere er der af Kommissionen fremsat forslag til Rådets afgørelse vedrørende oprettelse af et handlingsprogram for uddannelse, udveksling og bistand med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri ("PERICLES"-programmet) som behandles i et Rådets svigsbekæmpelsesgruppe.

Indhold

Der ventes på mødet en drøftelse af initiativerne til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri med henblik på vedtagelse af en Rådskonklusion, der gør status over arbejdet med beskyttelsen af euroen mod falskmøntneri.

Det ventes at man i Rådskonklusionerne vil opfordre medlemslandene til at iværksætte de nødvendige initiativer til beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, og at samarbejde tæt i denne forbindelse. Det ventes endvidere understreget at det vigtigt med et højt niveau for beskyttelse af euroen mod falskmøntneri i forbindelse med introduktionen af euroen.

Derudover ventes det, at man i Rådskonklusionerne kort vil gøre status over arbejdet med beskyttelse af euroen, herunder at man bekræfter intentionen om at vedtage Rådets afgørelse vedr. beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, og udkastet til rammeafgørelsen om ændring af Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2001 om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri ved hjælp af strafferetlige og andre sanktioner i forbindelse med indførelsen af euroen, efter at man har modtaget Europa-Parlamentets udtalelser.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser af dette dagsordenspunkt.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Eurolandene og de øvrige lande i EU er enige om, at bekæmpelse af falsknier af euroen fremover skal ske på et højt niveau. Desuden er euroen fællesskabets valuta, herunder valutaen for EU-budgettet og internationale transaktioner. Derfor varetages samarbejdet om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri bedst på fællesskabsplan. Sagen ses ikke at være i strid med nærhedsprincippet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notat om sagen.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 4. oktober 2001
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2001-1661/1-0030
Dok.: ABW20899

Oversigt over aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001.

Side:

2-14	Dagsordenspunkt 3	Rammeafgørelse om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indfrysning af aktiver eller bevismidler.
15-26	Dagsordenspunkt 4	Protokol til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.
27-29	Dagsordenspunkt 5	Rammeafgørelse om oprettelse af fælles efterforskningshold.
30-32	Dagsordenspunkt 6	Ratifikation af internationale instrumenter vedrørende bekæmpelse af terrorisme.
33-41	Dagsordenspunkt 7	Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af FN-protokollen om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der er knyttet til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet.
42-46	Dagsordenspunkt 8	Rådsafgørelse om beskyttelse af Euroen mod falskmøntneri.
47-51	Dagsordenspunkt 9	Ændring af Rådets rammeafgørelse om falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.
52-56	Dagsordenspunkt 10	Opfølgning af konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 samt fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001.

Vedrørende: Rammeafgørelse om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af aktiver eller bevismidler.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På sit møde i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med planen er, at der gennem fælles handling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal iværksættes en intensiveret indsats for bl.a. at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korruption samt svig.

Målet skal bl.a. nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden bør iværksættes en proces med henblik på at forenkle procedurerne for gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev rammerne for det fremtidige arbejde med henblik på gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager fastlagt, jf. konklusionernes pkt. 33, 36 og 37, der har følgende indhold:

"33. En øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme vil sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd støtter derfor princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnesteinen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder."

"36. Princippet om gensidig anerkendelse bør også gælde kendelser, der afsiges under straffesagens forberedelse, især når de giver de kompetente myndigheder mulighed for hurtigt at sikre bevismateriale og beslaglægge aktiver, der let kan flyttes; bevismateriale, der på lovlig vis er indsamlet af myndighederne i en medlemsstat, bør kunne fremlægges for domstolene i de øvrige medlemsstater under hensyn til de dér gældende regler."

"37. Det Europæiske Råd anmoder Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af

princippet om gensidig anerkendelse. I forbindelse med dette program bør der også sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprincipper.”

Rådet vedtog den 29. november 2000 i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager. Programmet har som første prioritet vedtagelse af et instrument, der gennemfører princippet om gensidig anerkendelse i forhold til indefrysning af bevismidler og aktiver.

På denne baggrund har Frankrig, Sverige og Belgien fremsat et forslag til en rammeafgørelse om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af aktiver og bevismidler.

På baggrund af terrorangrebene i USA den 11. september 2001 blev der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 med henblik på at drøfte mulighederne for at styrke bekæmpelsen af terrorisme.

På mødet vedtog Rådet en række konklusioner. Punkt 22 i konklusionerne har følgende ordlyd:

”22. Rådet vil snarest efter høring af Europa-Parlamentet vedtage udkastet til rammeafgørelse om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af aktiver eller bevismateriale, hvis anvendelsesområde skal udvides til også at omfatte terrorismerelaterede lovovertrædelser, samt udkastet til direktiv om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge.”

Det forventes på den baggrund, at man på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse/økonomi og finans) den 16. oktober 2001 vil få lejlighed til at drøfte hovedprincipperne i forslaget til rammeafgørelse med henblik på at opnå enighed herom.

2. Indhold.

Forslaget, der er udarbejdet med hjemmel i artikel 31, litra a, og artikel 34, stk. 2, litra b, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), indebærer, at kendelser om indefrysning afsagt i en medlemsstat - under forudsætning af at visse formaliteter er overholdt - skal anerkendes af den medlemsstat, der skal gennemføre kendelsen, uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national indefrysningskendelse.

Forslaget bygger på den forenkede procedure for eksekvatur, som er fastlagt i Rådets forordning af 1. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I – forordningen).

Forslagets artikel 1 indeholder definitioner af de begreber, der anvendes i rammeafgørelsen. Udstedelsesstaten defineres således som den medlemsstat, der har afsagt en kendelse om indefrysning i forbindelse med en straffesag. Gennemførelsesstaten er den medlemsstat, hvor formuegode befinder sig. Efter bestemmelsen er en indefrysning enhver foranstaltning, der er truffet af en kompetent judiciel myndighed i udstedelsesstaten med henblik på midlertidigt at forhindre enhver destruktion, ændring, flytning, overførsel eller afhændelse af et formuegode, der vil kunne konfiskeres af udstedelsesstaten og/eller udgør et bevismiddel. Et aktiv defineres som formuegoder af enhver art, fast ejendom, løsøre samt juridiske dokumenter, der beviser adgang til eller rettigheder over formuegoder, der af den myndighed, der anmoder om indefrysning, anses for at være udbyttet af én af de lovovertrædelser, der er nævnt i artikel 2 eller et aktiv, der helt eller delvis svarer til værdien af dette udbytte, eller redskaber eller genstande fra en sådan lovovertrædelse. Endelig defineres bevismiddel som genstande og dokumenter, der kan anvendes som bevis i en retssag.

Ifølge artikel 2 finder rammeafgørelsen anvendelse på indefrysningsskendelser vedrørende forhold, der i henhold til udstedelsesstatens lovgivning udgør en eller flere af følgende lovovertrædelser:

- ulovlig handel med narkotika,
- EU-svig,
- hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold,
- falskmøntneri i forbindelse med euroen,
- bestikkelse
- menneskehandel
- terrorisme
- våbensmugling
- seksuel udnyttelse
- miljøkriminalitet

Artikel 3 – 10 vedrører proceduren for gennemførelse af indefrysningsskendelser.

Efter artikel 3 skal enhver indefrysningsskendelse af den retlige myndighed, der har afsagt kendelsen, fremsendes direkte til den retlige myndighed i gennemførelseslandet, der har kompetence til at gennemføre kendelsen. Ved fremsendelsen skal der vedlægges det i artikel 7 omhandlede certifikat, jf. nedenfor. Det er således klart, at bestemmelsen omfatter kendelser truffet af judici-

elle myndigheder. mens de afgørelser, som politiet efter national lovgivning i visse medlemsstater kan træffe, ikke er omfattet.

Artikel 4 indebærer, at de kompetente judicielle myndigheder i gennemførelsesstaten skal anerkende en indefrysningkendelse, der er fremsendt i overensstemmelse med artikel 3, og gennemførelsesstatens kompetente myndigheder skal omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national indefrysningkendelse, beslutte at gennemføre kendelsen, medmindre myndighederne finder, at der i medfør af artikel 6 er grundlag for at ikke at anerkende eller ikke at gennemføre kendelsen eller der i medfør af artikel 6a er grundlag for at udskyde gennemførelsen af kendelsen.

Formuleringen af bestemmelsen svarer i et vist omfang til de relevante bestemmelser i Bruxelles I-forordningen.

Hvis kendelsen gennemføres, skal gennemførelsesstatens kompetente myndigheder omgående orientere udstedelsesstaten herom.

Ethvert yderligere tvangsindgreb, som kendelsen kan give anledning til, skal gennemføres i overensstemmelse med national lovgivning i gennemførelseslandet.

Efter artikel 5 skal indefrysningen af formuegodet opretholdes i gennemførelsesstaten, indtil denne har besvaret den anmodning, som udstedelsesstaten skal fremsende i medfør af artikel 8, jf. nedenfor. Gennemførelsesstaten kan dog efter høring af udstedelsesstaten opstille betingelser med henblik på at begrænse indefrysningens varighed. Forinden gennemførelsesstaten ophæver indefrysningen, skal den underrette udstedelsesstaten herom og samtidig give denne stat mulighed for at fremkomme med sine bemærkninger.

I det tilfælde, hvor kendelsen om indefrysning ophæves af udstedelsesstatens myndigheder, efter at anmodning om gennemførelse er fremsendt til gennemførelsesstaten, eller efter at gennemførelsesstaten har gennemført kendelsen, skal udstedelsesstatens myndigheder omgående underrette gennemførelsesstaten herom.

Artikel 6 omhandler de tilfælde, hvor gennemførelsesstaten kan afslå anerkendelse eller gennemførelse af en indefrysningkendelse. Det fremgår af bestemmelsen, at gennemførelsesstaten kan afslå at anerkende eller gennemføre indefrysningkendelsen, hvis det i artikel 7 omhandlede certifikat ikke foreligger, eller hvis det er mangelfuldt udfærdiget.

Endvidere kan gennemførelsesstaten afslå at anerkende eller gennemføre kendelsen, hvis den person, som indefrysningkendelsen vedrører nyder immunitet eller privilegier, der efter lovgiv-

ningen i gennemførelseslandet gør det umuligt at gennemføre kendelsen. Denne bestemmelse vil således finde anvendelse, hvis der anmodes om indefrysning af dokumenter hos en advokat, og disse dokumenter må anses for at være omfattet af reglerne om advokaters tavshedspligt, eller hvis der anmodes om indefrysning af aktiver tilhørende statsoverhoveder eller andre personer, der nyder immunitet.

I de tilfælde, hvor udstedelseslandet ikke har fremsendt det i artikel 7 nævnte certifikat, kan gennemførelseslandet i stedet for at afslå gennemførelsen af kendelsen, fastsætte en frist, inden for hvilken certifikatet skal foreligge, eller hvor de manglende oplysninger i certifikatet skal være fremsendt. Gennemførelsesstaten kan endvidere vælge at acceptere et dokument svarende til certifikatet eller give udstedelsesstaten dispensation.

Hvis gennemførelsesstaten vil afslå at anerkende eller gennemføre kendelsen, skal det besluttes omgående og straks meddeles udstedelsesstaten.

I de tilfælde, hvor det i praksis er umuligt at gennemføre en indefrysningkendelse, fordi aktivet eller bevismidlet er forsvundet, destrueret eller ikke kan lokaliseres, skal udstedelsesstaten ligeledes straks underrettes herom.

Artikel 6a vedrører de tilfælde, hvor gennemførelsesstaten kan udsætte gennemførelsen af kendelsen. Dette kan ske, hvis gennemførelsen af kendelsen vil skade igangværende efterforskning i gennemførelseslandet, eller hvis aktivet eller bevismidlet allerede er beslaglagt i forbindelse med en strafferetlig efterforskning.

Udstedelseslandet skal straks underrettes om en beslutning om at udskyde gennemførelsen af kendelsen, og gennemførelseslandet skal sørge for straks at gennemføre kendelsen, når der ikke længere er grundlag for at udsætte gennemførelsen.

Artikel 7 omhandler det certifikat, der skal udfærdiges i forbindelse med en anmodning om gennemførelse af en indefrysningkendelse. Efter bestemmelsen skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, der har afsagt kendelsen om indefrysning, undertegne certifikatet og attestere, at oplysningerne er korrekte. Certifikatet skal oversættes til gennemførelsesstatens officielle sprog. Certifikatet indeholder bl.a. oplysninger om den lovovertrædelse, efterforskningen vedrører, kendelsens formål, hvilket aktiv eller bevismiddel kendelsen omhandler og den foranstaltning, som gennemførelsesstaten skal træffe som følge af kendelsen.

Artikel 8 vedrører den efterfølgende behandling af det indefrosne formuegode. Bestemmelsen indebærer, at fremsendelsen af indefrysningkendelsen i medfør af artikel 3 ligeledes skal omfatte af en anmodning om overførsel af formuegodet til udstedelsesstaten med henblik på anvendelse

se som bevis, en anmodning om konfiskation, eller en anmodning om, at aktivet forbliver i gennemførelsesstaten, indtil der foreligger en anmodning fra udstedelsesstaten om fuldbyrdelse af en kendelse om konfiskation.

Det følger af bestemmelsen, at en anmodning om overførsel af formuegodet skal behandles i gennemførelsesstaten i overensstemmelse med reglerne for gensidig retshjælp i straffesager, mens en anmodning om konfiskation skal behandles efter de internationale regler om fuldbyrdelse af udenlandske straffedomme.

Efter artikel 9 skal medlemsstaterne gennemføre regler, der gør det muligt for den sigtede eller tiltalte uden opsættende virkning at klage over en kendelse om indefrysning. Klagen skal behandles af de kompetente myndigheder i enten udstedelsesstaten eller gennemførelsesstaten i overensstemmelse med national ret. Der er dog ikke adgang til at indgive klage over indefrysningens substans i gennemførelsesstaten. De retlige myndigheder i udstedelsesstaten skal orienteres om, at der er indgivet en klage og de fremsatte anbringender med henblik på at fremkomme med bemærkninger. Udstedelsesstaten orienteres endvidere om klagens udfald.

Efter artikel 10 er udstedelsesstaten ansvarlig i henhold til lovgivningen i gennemførelsesstaten i tilfælde, hvor oplysningerne på certifikatet var urigtige på fremsendelsestidspunktet og derved har ført til gennemførelse af en kendelse, hvorved en tiltalt, et offer eller andre har lidt skade. Gennemførelsesstaten skal yde erstatning for denne skade i henhold til national ret, hvis skadelidte har anlagt erstatningssag mod denne stat. Eventuelle erstatningsbeløb refunderes fuldt ud af udstedelsesstaten. Gennemførelsesstaten skal derimod undlade at søge erstatning hos udstedelsesstaten for den skade, som denne stat måtte have lidt.

Artikel 11 og artikel 12 omhandler iværksættelse og ikrafttræden. Efter bestemmelsen skal medlemsstaterne senest den 31. december 2002 træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen. Rammeafgørelsen træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i EF-Tidende.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 20. september 2001 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-Parlamentet har i sin udtalelse godkendt forslaget med visse ændringsforslag.

4. Høring.

Forslaget har været sendt til høring hos berørte myndigheder og organisationer. Det bemærkes, at høringssvarene er afgivet på grundlag af det oprindelige forslag til rammeafgørelse, der imidlertid i løbet af forhandlingerne har undergået visse ændringer. De høringssvar, der vedrører bestemmelser eller dele af bestemmelser, der ikke længere indgår i forslaget, er derfor udeladt.

Justitsministeriet har bl.a. modtaget høringssvar fra Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Den Danske Dommerforening, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen HK Politiet og Politiforbundet i Danmark.

Rigspolitichefen, Den Danske Dommerforening og Landsforeningen HK Politiet har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret og Præsidenten for Københavns Byret har svaret, at de ikke finder anledning til at udtale sig om forslaget.

Rigsadvokaten har svaret, at forslaget efter Rigsadvokatens opfattelse kan være af væsentlig betydning for en mere effektiv forfølgning af lovovertrædelser i sager, hvor flere medlemsstaters myndigheder er involveret. Forslaget giver imidlertid anledning til en række principielle overvejelser, navnlig da danske domstole ikke vil være berettigede til at foretage en prøvelse af, om gennemførelsen af en udenlandsk kendelse om beslaglæggelse vil være forenelig med dansk ret.

Foreningen af Politimestre i Danmark har tilkendegivet, at foreningen – uagtet det hensigtsmæssige i at gennemføre en forenklet procedure for gennemførelse her i landet af kendelser om beslaglæggelse afsagt i et andet medlemsland – finder, at det ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt er betænkeligt at afskære domstolene her i landet fra at afprøve om de materielle betingelser for en beslaglæggelse er opfyldt og dermed også afskære den person, der har rådighed over det beslaglagte, fra at gøre indsigelser gældende. Efter foreningens opfattelse indeholder retsplejelovens § 806, stk. 3, den fornødne hjemmel til hurtig indskriden ved henvendelser fra udenlandske myndigheder, og med moderne kommunikationsteknik vil det ikke være en uoverstigelig hindring inden 24 timer at fremskaffe den fornødne dokumentation, som kan muliggøre en domstolsprøvelse.

Politiforbundet i Danmark har ingen indvendinger mod forslaget. Forbundet betragter forslaget som et vigtigt og nødvendigt led i bestræbelserne for forebyggelse og bekæmpelse af den organiserede kriminalitet og kan kun anbefale, at der fra dansk side lægges op til en vedtagelse af

rammeafgørelsen, og at der fastsættes særlige regler herom i dansk ret, der gør reglerne anvendelige i Danmark.

Det Danske Center for Menneskerettigheder har bl.a. svaret, at det af det fremsendte grundnotat fremgår, at de omhandlede lovovertrædelser anses for strafbare i alle medlemsstater. Efter centrets opfattelse er det ikke klart, om definitionerne for de omfattede lovovertrædelser er nogenlunde ensartede i alle medlemsstater. Det er derfor centrets opfattelse, at grundlaget for at kunne gennemføre den foreslåede pligt om gensidig anerkendelse er, at kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt. Der kan imidlertid være nuanceforskelle mellem de respektive staters lovgivninger, og det kan i givet fald nødvendiggøre en fortsat prøvelse af, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt. Centret peger derfor på nødvendigheden af at gennemføre en komparativ undersøgelse af retstilstanden i medlemsstaterne for så vidt angår det materielle indhold af de omhandlede lovovertrædelser og procedurereglerne for gennemførelse af indefrysning af aktiver og bevismidler.

Centret har endvidere vedrørende klageadgang og erstatningsansvar anført, at Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 stiller krav om overholdelse af en række retssikkerhedsgarantier i forbindelse med sagsbehandlingen ved domstolene, og i tilknytning hertil kræver artikel 13, at der skal være adgang til effektive retsmidler i fald en persons rettigheder eller friheder er blevet krænket. På denne baggrund finder centret, at formuleringen af reglerne for klageadgang samt udstedelsesstatens erstatningsansvar i rammeafgørelsens artikel 9 og 10 forekommer uklar på nogle, for retssikkerheden, væsentlige områder.

Advokatrådet har svaret, at det af forslaget til rammeafgørelse fremgår, at gennemførelsen her i landet af en udenlandsk kendelse om indefrysning som udgangspunkt skal ske omgående og uden yderligere formaliteter. Dette indebærer, at der ikke ved danske domstole kan ske prøvelse af, om tvangsindgrebet er foreneligt med dansk ret. Allerede på denne baggrund kan Advokatrådet ikke anbefale, at man fra dansk side tilslutter sig det pågældende forslag.

For så vidt angår artikel 7 anfører Advokatrådet, at rammeafgørelsen bør indeholde udtrykkelige regler om, hvilke oplysninger certifikatet som minimum skal indeholde. Efter Advokatrådets opfattelse bør der altid gives oplysninger, som kan sætte gennemførelsesstaten i stand til at vurdere, om indefrysningen er nødvendig, eller om et mindre indgreb er tilstrækkelig. Endvidere bør certifikatets oplysninger være af en sådan karakter, at gennemførelsesstaten kan vurdere, om indefrysningen antager en mere indgribende karakter end den eventuelle senere sanktion.

Med hensyn til forslagets artikel 9 anfører Advokatrådet, at rammeafgørelsen bør indeholde en egentlig appeladgang, som indebærer, at udstedelsesstatens kendelse om indefrysning kan bringes frem til særskilt prøvelse hos en overordnet domstol i gennemførelsesstaten, således at klage-

retten ikke er begrænset til ikke at omfatte kendelsens substans. Endvidere finder Advokatrådet, at rammeafgørelsen bør åbne op for, at de nationale domstole kan tillægge en klage opsættende virkning.

Landsforeningen af Beskikkede Advokater har svaret, at forslaget til rammeafgørelse kan give anledning til de samme betænkeligheder, som foreningen anførte i forbindelse med protokollen til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater. Landsforeningen rejste i den forbindelse bl.a. spørgsmålet om dobbelt strafbarhed, ligesom landsforeningen tilkendegav, at det vil være vanskeligt med de foreslåede regler at sikre den nødvendige retsbeskyttelse af herboende personer i forhold til udenlandske afgørelser om beslaglæggelse. Foreningen har tilkendegivet, at disse betænkeligheder bliver så meget større derved, at den, som indgrebet rammer, efter artikel 9, stk. 1, i forslaget, ikke kan påklage afgørelsen i gennemførelsesstaten, men er henvist til at klage vedrørende substansen i kendelsen til udstedelsesstaten.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Forslaget til rammeafgørelse har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Retsplejeloven indeholder ikke bestemmelser om indefrysning, men det må antages, at begrebet indefrysning, der er anvendt i udkastet til rammeafgørelse, omfatter beslaglæggelse, som er reguleret i retsplejeloven.

Efter retsplejelovens § 801 kan der foretages beslaglæggelse til sikring af bevismidler, til sikring af det offentliges krav på sagsomkostninger, konfiskation og bøde, til sikring af forurettedes krav på tilbagelevering eller erstatning, og når tiltalte har unddraget sig sagens videre forfølgning. Ifølge § 802, stk. 1, kan genstande, som en mistænkt har rådighed over, beslaglægges, såfremt den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at genstande kan tjene som bevis eller bør konfiskeres, eller ved lovovertrædelsen er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage. Efter § 802, stk. 2, kan gods, som en mistænkt ejer, beslaglægges, såfremt den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og beslaglæggelse anses for

nødvendig for at sikre det offentliges krav på sagsomkostninger, krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, og § 76 a, stk. 5, bødekraft eller forurettedes krav på erstatning i sagen.

Efter § 802, stk. 3, kan beslaglæggelse af en mistænks hele formue eller en del af denne, herunder formue, som den mistænkte senere måtte erhverve, foretages, såfremt tiltale er rejst for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og tiltalte har unddraget sig videre forfølgning i sagen.

Ifølge retsplejelovens § 803, stk. 1, kan genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelse er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage.

Afgørelse om beslaglæggelse træffes i alle tilfælde efter politiets begæring, og afgørelsen træffes af retten ved kendelse, jf. retsplejelovens § 806. Såfremt den, som indgrebet retter sig imod, har givet samtykke til indgrebet, træffes afgørelse om beslaglæggelse dog af politiet. Efter retsplejelovens § 807 c iværksætter politiet beslaglæggelsen. Beslaglæggelsen sker indtil videre, men indtil sagens afgørelse kan begæring om hel eller delvis ophævelse af beslaglæggelse fremsættes over for retten af den, der har interesse heri.

Det fremgår af § 807 d, at rådighedsberøvelse som følge af beslaglæggelse efter § 802, stk. 1, og § 803, stk. 1, bortfalder senest, når sagen er endeligt sluttet ved dom, påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, medmindre det beslaglagte konfiskeres. Gods, der er beslaglagt efter § 802, stk. 2, anvendes først til fyldestgørelse af forurettedes krav på erstatning, dernæst det offentliges krav på sagsomkostninger, dernæst krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, og § 76 a, stk. 5, og dernæst bødekraft.

Beslaglæggelse efter § 802, stk. 3, bortfalder, når tiltalte ikke længere unddrager sig forfølgning, medmindre der er bestemte grunde til at antage, at tiltalte på ny vil unddrage sig forfølgningen.

Byrettens afgørelse om beslaglæggelse kan indbringes for landsretten.

Gennemførelse af beslaglæggelse her i landet forudsætter bl.a. som minimum, at efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter dansk ret er undergivet offentlig påtale. I visse tilfælde forudsætter beslaglæggelse, at lovovertrædelsen kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover.

Retsplejeloven indeholder ikke særlige bestemmelser om gennemførelse af udenlandske kendelser om beslaglæggelse.

Danmark har imidlertid tiltrådt den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (Retshjælpskonventionen), og det følger af artikel 1 i konventionen, at de kontraherende parter forpligter sig til i overensstemmelse med konventionens bestemmelser i videst muligt omfang at yde hinanden bistand med henblik på retsforfølgning af forbrydelser. Efter artikel 3 i konventionen skal den anmodede stat i overensstemmelse med national lovgivning efterkomme retsanmodninger, der vedrører en straffesag, og som fremsættes af den begærende stats judicielle myndigheder med henblik på fremskaffelse af beviser, herunder f.eks. beslaglæggelse eller udlevering af bevismateriale, akter eller dokumenter. Danmark har endvidere tiltrådt den europæiske konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold (Hvidvaskkonventionen). Det følger af konventionens artikel 11, at en part på anmodning fra en anden part, der har iværksat strafferetlig forfølgning eller retlige skridt med henblik på konfiskation, skal træffe de nødvendige foreløbige foranstaltninger som f.eks. fastfrysning eller beslaglæggelse med henblik på at forhindre handel med, overførsel af eller råden over formuegoder, der kan gøres til genstand for en anmodning om konfiskation, eller som ville kunne tjene til at efterkomme anmodningen.

Uanset at retsplejeloven ikke indeholder særlige bestemmelser om gennemførelse af udenlandske kendelser om beslaglæggelse, antages det med støtte i retspraksis, at udenlandske kendelser om beslaglæggelse kan gennemføres her i landet, hvis den kompetente myndighed i det land, hvor kendelsen er afsagt, fremsender en anmodning herom til de kompetente danske myndigheder. Anmodningen gennemføres i givet fald efter en analogi af retsplejelovens regler, herunder reglerne om kompetencen til at træffe beslutning om beslaglæggelse. En udenlandsk anmodning om beslaglæggelse kan kun imødekommes, hvis beslaglæggelse ville kunne gennemføres i forbindelse med en tilsvarende national strafferetlig efterforskning. Gennemførelse af udenlandske anmodninger om beslaglæggelse er endvidere betinget af, at det forhold, som efterforskningen vedrører, er strafbart efter dansk lovgivning (krav om dobbelt strafbarhed).

Der gælder ikke efter de internationale konventioner en absolut pligt for det anmodede land til at gennemføre en anmodning om beslaglæggelse. Efter Retshjælpskonventionens artikel 2 kan anmodninger om retshjælp afslås, hvis anmodningen vedrører en forbrydelse, der af den anmodede stat betragtes som en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse. Endvidere kan en anmodning afslås, hvis den anmodede stat finder, at imødekomme af anmodningen vil kunne krænke den pågældende stats suverænitet, bringe dens sikkerhed i fare, stride mod dens almindelige retsprincipper eller skade andre livsvigtige interesser. Efter artikel 51 i Schengen-konventionen kan den anmodede stat endvidere afslå at imødekomme en anmodning om beslaglæggelse, hvis gennemførelsen af anmodningen ikke er forenelig med

denne stats lovgivning. Ifølge artikel 18 i Hvidvaskkonventionen gælder der tilsvarende muligheder for at afslå at imødekomme en anmodning om beslaglæggelse.

Retsplejelovens kapitel 93 a indeholder regler om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. Efter § 1018 b kan der tillægges en sigtet, der som led i strafferetlig forfølgning har været udsat for andre straffeprocessuelle indgreb end anholdelse og varetægtsfængsling, herunder beslaglæggelse, erstatning, hvis påtale opgives eller pågældende frifindes, uden at dette er begrundet i, at den pågældende findes utilregnelig. Erstatning ydes for økonomisk skade samt for lidelse, tort, ulempe og forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold. Ifølge § 1018 c kan erstatning ydes, hvis det findes rimeligt, i de tilfælde, hvor der over for en person, der ikke har været sigtet, har været iværksat indgreb som led i en strafferetlig forfølgning.

Bestemmelserne finder anvendelse i forhold til indgreb, der gennemføres her i landet, samt i forhold til indgreb, der gennemføres i udlandet på begæring af danske myndigheder.

Retsplejeloven indeholder ikke særlige bestemmelser om gennemførelse af udenlandske kendelser om beslaglæggelse. Som nævnt ovenfor antages det imidlertid med støtte i retspraksis, at udenlandske kendelser om beslaglæggelse på visse betingelser kan gennemføres her i landet efter en analogi af retsplejelovens regler om beslaglæggelse.

Det vil imidlertid ikke efter dansk ret være muligt at anerkende og foretage direkte gennemførelse af udenlandske kendelser om beslaglæggelse i overensstemmelse med de regler, der følger af forslaget til rammeafgørelse.

Gennemførelse her i landet af en udenlandsk kendelse om beslaglæggelse forudsætter, at der forinden indgrebet iværksættes – og i overensstemmelse med retsplejelovens kompetenceregler – foretages en prøvelse af, om gennemførelsen af beslaglæggelsen er forenelig med dansk ret. Forslaget til rammeafgørelse indebærer imidlertid en forpligtelse til at træffe beslutning om at gennemføre en udenlandsk kendelse om beslaglæggelse, hvis det i rammeafgørelsen nævnte certifikat er fremsendt og korrekt udfyldt. En dansk domstol vil derfor som udgangspunkt ikke være berettiget til at foretage en prøvelse af, om gennemførelsen af en udenlandsk kendelse om beslaglæggelse vil være forenelig med dansk ret.

Den ordning, som forslaget til rammeafgørelse lægger op til, vil derfor kræve, at der fastsættes særlige regler herom i dansk ret.

Det bemærkes, at det heller ikke efter forslaget til rammeafgørelse vil være muligt for domstolene at foretage en prøvelse af, om kravet vedrørende dobbelt strafbarhed er opfyldt. Rammeafgø-

relsens anvendelsesområde er imidlertid begrænset til de forbrydelser, der er nævnt i artikel 2, og som må antages at være strafbare i alle medlemsstater, herunder i Danmark.

Den procedure vedrørende klageadgang, der er foreslået i artikel 9, og bestemmelsen i artikel 10 om udstedelsesstatens ansvar vil kræve, at der fastsættes særlige regler herom i dansk ret.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Programmet for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2000. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 16. november 2000. Gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser om beslaglæggelse har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. maj 2000. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 17. maj og den 18. maj 2000.

Forslaget til rammeafgørelse er tillige med et grundnotat om forslaget er oversendt til udvalgene den 31. maj 2001.

Gennemførelsen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. – 16. oktober 1999, herunder de dele af konklusionerne, der vedrører gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser, har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 29. oktober og den 2. december 1999. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 20. oktober og den 18. november 1999.

Vedrørende: Protokol til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

Anmodninger mellem EU-landene om gensidig retshjælp i straffesager fremsættes i dag hovedsagelig på grundlag af Europarådets konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (1959-konventionen) samt den tilhørende tillægsprotokol af 17. marts 1978.

Herudover indeholder Schengen-konventionen særlige bestemmelser om fremsættelse af retsanmodninger i forholdet mellem Schengen-landene, ligesom den gensidige retshjælp i straffesager i forholdet mellem de nordiske lande er reguleret i den nordiske overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. maj 2000 vedtog EU-landene en konvention om gensidig retshjælp i straffesager (2000-konventionen), der supplerer Europarådets konvention og bestemmelserne om gensidig retshjælp i straffesager i Schengen-konventionen. Formålet med EU-retshjælpskonventionen er at styrke det retlige samarbejde mellem EU-landene, navnlig ved at gøre samarbejdet mere smidigt og effektivt. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft.

På Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. – 16. oktober 1999 drøftede stats- og regeringscheferne tiltag med henblik på bekæmpelse af grov økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning af penge og fiskal kriminalitet, jf. bl.a. konklusionernes punkt 49, 51, 52 der har følgende indhold:

”49: Grov økonomisk kriminalitet har i stigende grad skatte- og afgiftsmæssige aspekter. Det Europæiske Råd opfordrer derfor medlemsstaterne til fuldt ud at yde gensidig retshjælp i efterforskningen og retsforfølgningen af grov økonomisk kriminalitet”.

”51: Hvidvaskning af penge er en meget central del af den organiserede kriminalitet. Dette fænomen bør udryddes, uanset hvor det optræder. Det Europæiske Råd er fast besluttet på at sørge for, at der tages konkrete skridt til at opspore, indefryse, beslaglægge og konfiskere udbyttet fra strafbare forhold. ”

”52: Medlemsstaterne opfordres indtrængende til fuldt ud at gennemføre bestemmelserne i hvidvaskningsdirektivet, Strasbourg-konventionen af 1990 og Den Finansielle Aktionsgruppes (FATF) henstillinger, også i alle deres afhængige territorier.”

På baggrund af konklusionerne fra Tampere-mødet fremsatte det tidligere franske formandskab under henvisning til TEU artikel 34, stk. 2, et forslag til en konvention om forbedring af gensidig retshjælp i straffesager, navnlig for så vidt angår bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold og økonomisk kriminalitet. *Under det tidligere svenske formandskab blev der opnået enighed om at ændre konventionsudkastet til en tillægsprotokol til 2000-konventionen.*

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 28. – 29. maj 2001 blev der opnået politisk enighed om protokoludkastet. Efterfølgende har protokoludkastet på ny været forelagt for Europa-Parlamentet, og det forventes, at protokoludkastet forelægges på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse/økonomi og finans) den 16. oktober 2001 med henblik på vedtagelse og undertegnelse.

2. Indhold.

Retsgrundlaget for protokoludkastet er artikel 34, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

(...)

Artikel 1, 2, 3 og 4 omhandler medlemslandenes bistand i forbindelse med anmodninger om bankoplysninger, herunder lister over bankkonti og oplysninger vedrørende banktransaktioner.

Efter artikel 1, stk. 1, (tidligere artikel 5, stk. 1) forpligter medlemslandene sig til efter anmodning fra et andet medlemsland at kunne udlevere lister over bankkonti. Bestemmelsen indebærer, at det anmodede medlemsland på anmodning fra et andet medlemsland skal kunne udlevere en liste over bankkonti, der indehaves eller kontrolleres af en fysisk eller juridisk person, som er genstand for straffereilig efterforskning. Bestemmelsen vil finde anvendelse i tilfælde, hvor efterforskningen i et medlemsland giver grundlag for at antage, at en fysisk eller juridisk person er indehaver af en eller flere bankkonti i et andet medlemsland, og oplysninger vedrørende disse konti er relevante for efterforskningen.

Listen over bankoplysninger skal endvidere på anmodning, og hvis oplysningerne kan fremskaffes inden for rimelig tid, omfatte bankkonti, som den mistænkte har fuldmagt til at råde over.

Ifølge artikel 1, stk. 2, (tidligere artikel 5, stk. 2), gælder forpligtelsen til at udlevere lister over bankkonti kun i det omfang, den bank, der fører de relevante konti, er i besiddelse af de ønskede oplysninger. Bestemmelsen pålægger således ikke bankerne i medlemslandene nye forpligtelser i forhold til f.eks. opbevaring af oplysninger vedrørende bankkonti.

Efter artikel 1, stk. 3, (tidligere artikel 5, stk. 1) finder forpligtelsen i artikel 1, stk. 1, kun anvendelse, hvis efterforskningen vedrører en forbrydelse, der efter lovgivningen i det anmodende medlemsland er undergivet en strafferamme på mindst 4 års frihedsstraf og i det anmodede medlemsland er undergivet en strafferamme på mindst 2 års frihedsstraf, eller efterforskningen vedrører en forbrydelse som nævnt i artikel 2 i Europol-konventionen eller i bilaget hertil, eller i det omfang forbrydelsen ikke er omfattet af Europol-konventionen, en lovovertrædelse, der nævnes i 1995-konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser, 1996-protokollen eller 1997-protokollen hertil.

Det følger af artikel 1, stk. 4, (tidligere artikel 5, stk. 4), at den myndighed, der fremsætter en anmodning om udlevering af lister over bankkonti, skal meddele, hvorfor den finder oplysningerne relevante for efterforskningen. Myndigheden skal endvidere redegøre for, hvorfor der er grundlag for at antage, at banker i det anmodede medlemsland fører de relevante konti. Endelig skal myndigheden fremsende alle tilgængelige oplysninger, som kan lette gennemførelsen af anmodningen.

Efter artikel 1, stk. 5, (tidligere artikel 5, stk. 5) kan medlemslandene stille de samme betingelser for gennemførelsen af anmodninger efter artikel 1, som medlemslandene stiller i forbindelse med anmodninger om ransagning og beslaglæggelse. Artikel 1, stk. 5, indebærer f.eks., at de medlemslande, der kræver dobbelt strafbarhed for at gennemføre en anmodning om ransagning og beslaglæggelse, også vil kunne stille krav om dobbelt strafbarhed i forbindelse med anmodninger om udlevering af lister over bankkonti. Endvidere skal gennemførelsen af anmodningen være forenelig med national ret, ligesom medlemslandene fortsat kan fastholde deres nationale procedure, herunder krav om nationale domstoles medvirken.

Ifølge artikel 1, stk. 6, (tidligere artikel 5, stk. 6) kan Rådet på grundlag af artikel 34 (2)(c) i TEU med enstemmighed beslutte at udvide anvendelsesområdet i forhold til stk. 3.

Artikel 2 (tidligere artikel 5a) vedrører anmodninger om oplysninger om banktransaktioner på identificerede konti. Bestemmelsen indebærer, at medlemslandene efter anmodning skal udlevere historiske oplysninger om identificerede bankkonti, herunder transaktioner gennemført i en nærmere specificeret periode på en eller flere bankkonti. Disse oplysninger skal endvidere omfatte oplysninger om, fra hvilke og til hvilke konti der er overført penge.

Forpligtelsen efter artikel 2, stk. 1 (tidligere 5a, stk. 1) finder i lighed med artikel 1 kun anvendelse, hvis oplysningerne er i den relevante banks besiddelse, jf. artikel 2, stk. 2.

Efter artikel 2, stk. 3 (tidligere artikel 5a, stk. 3), skal det anmodende medlemsland i anmodningen indikere, hvorfor de ønskede oplysninger anses for relevante for efterforskningen af en straffesag.

Ifølge artikel 2, stk. 4 (tidligere artikel 5a, stk. 4), kan medlemslandene stille de samme betingelser for gennemførelsen af anmodninger efter artikel 2, som medlemslandene stiller i forbindelse med anmodninger om ransagning og beslaglæggelse. Der henvises til det ovenfor anførte vedrørende artikel 1, stk. 5.

Artikel 3 (tidligere artikel 5x) omhandler anmodninger om overvågning af bankkonti. Efter bestemmelsen skal et medlemsland efter anmodning i en nærmere bestemt periode overvåge transaktioner på en eller flere konti og videreformidle resultatet af denne overvågning til det anmodende medlemsland.

Det anmodende medlemsland skal efter artikel 3, stk. 2, i anmodningen tilkendegive, hvorfor overvågning af en eller flere bankkonti anses for relevant for efterforskningen af en straffesag.

Efter bestemmelsens stk. 3 træffes afgørelsen om at foretage overvågning i hvert enkelt tilfælde af de kompetente myndigheder i den anmodede medlemsstat under behørig hensyntagen til denne medlemsstats nationale lovgivning.

I henhold til artikel 3, stk. 4, aftales de praktiske spørgsmål vedrørende overvågningen mellem de kompetente myndigheder i det anmodende og det anmodede medlemsland.

Efter artikel 4 (tidligere artikel 5b) skal medlemslandene tage de nødvendige skridt med henblik på at sikre, at banker ikke over for de berørte kunder eller tredjemand afslører, at der er udleveret oplysninger i overensstemmelse med artikel 1, 2, eller 3, eller at der foretages strafferetlig efterforskning.

Artikel 5 (tidligere artikel 6) skal sikre mere smidig kommunikation mellem medlemslandene med henblik på hurtigt at kunne iværksætte yderligere efterforskning som opfølgning på en anmodning om bistand i en straffesag. Bestemmelsen indebærer således, at det anmodede medlemsland hurtigt skal underrette det anmodende medlemsland, hvis resultatet af den gennemførte efterforskning giver anledning til at iværksætte yderligere efterforskning.

Artikel 6 (tidligere artikel 6a) indebærer, at i de tilfælde, hvor den kompetente myndighed i det anmodende medlemsland har behov for at fremsætte en supplerende anmodning om retshjælp, kan medlemslandet gøre dette uden på ny at fremsende de oplysninger og dokumenter, der efter de gældende regler sædvanligvis skal vedlægges en retsanmodning. I de tilfælde, hvor repræsentanter for den kompetente myndighed i det anmodende medlemsland har deltaget i forbindelse med gennemførelsen af anmodningen i det anmodede medlemsland, kan disse repræsentanter, mens de er til stede i det anmodede land, fremsætte en supplerede anmodning direkte over for de kompetente myndigheder i det anmodede medlemsland.

Efter *artikel 7 (tidligere artikel 6b)* kan medlemslandene ikke afslå at imødekomme et andet medlemslands anmodning om retshjælp under henvisning til nationale regler om bankhemmelighed.

Artikel 8 (tidligere artikel 7) omhandler anmodninger om gensidig bistand i sager af fiskal karakter. Bestemmelsen medfører, at anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager fremover ikke kan afslås udelukkende med den begrundelse, at anmodningen vedrører *en overtrædelse, som det anmodede medlemsland betragter som en lovovertrædelse af fiskal karakter. Bestemmelsen er identisk med artikel 2, litra b, i tillægsprotokollen til 1959-konventionen.* Bestemmelsen vil i givet fald erstatte artikel 50 i Schengen-konventionen, hvorefter konventionens parter forpligter sig til i overensstemmelse med 1959-konventionen at yde hinanden gensidig retshjælp ved overtrædelser af love og bestemmelser vedrørende punktafgifter, moms og told.

Bestemmelsen er en direkte opfølgning af punkt 49 i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere. Formålet er at sikre, at de EU-lande, der i medfør af 1959-konventionen har forbeholdt sig ret til ikke at yde retshjælp i sager af fiskal karakter, fremover ikke kan påberåbe sig dette forbehold over for de øvrige medlemslande.

Artikel 9, stk. 1. (tidligere artikel 7a) indebærer, at medlemslandene fremover ikke i forbindelse med gensidig retshjælp må anse nogen lovovertrædelse for en politisk forbrydelse, en lovovertrædelse, der er tilknyttet en politisk lovovertrædelse, eller en lovovertrædelse, der udspringer af politiske motiver.

Efter *artikel 9, stk. 2*, kan et medlemsland dog erklære, at det kun vil anvende stk. 1 i forhold til lovovertrædelser, der er omhandlet i artikel 1 og 2 i den europæiske konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme, og i forhold til lovovertrædelser, der kan karakteriseres som sammensværgelser eller forbrydersammenslutninger, jf. herved beskrivelsen i artikel 3, stk. 4, i konventionen af 27. september 1996 om udlevering mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union, når formålet er at begå en eller flere af de lovovertrædelser, der er nævnt i artikel 1 og 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme

Ifølge artikel 9, stk. 3, finder forbehold i medfør af artikel 13 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme ikke anvendelse i forbindelse med gensidig retshjælp mellem medlemslandene i Den Europæiske Union.

Artikel 9 i protokoludkastet svarer til artikel 5 i konventionen af 27. september 1996 om udlevering mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union. Bestemmelsen indebærer, at medlemslandene som udgangspunkt ikke må anse nogen forbrydelse for en politisk forbrydelse, og at medlemslandene som følge heraf som udgangspunkt ikke kan afslå en anmodning om gensidig bistand udelukkende under henvisning til, at den pågældende handling anses for en politisk forbrydelse. Efter artikel 9, stk. 2, kan der imidlertid tages forbehold over for bestemmelsen, således at forbudet mod at nægte gensidig bistand i en straffesag indskrænkes til at omfatte forbrydelserne i terrorismekonventionens artikel 1 og 2 samt medvirken til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår sådanne forbrydelser.

Efter artikel 1 i den europæiske konvention om terrorisme skal ingen af de forbrydelser, der er nævnt i bestemmelsen, anses for en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver, i forbindelse med udlevering mellem de kontraherende stater. Bestemmelsen omfatter forbrydelser, der omfattes af konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, undertegnet i Haag den 16. december 1970, forbrydelser, der omfattes af konventionen om bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed, undertegnet i Montreal den 23. september 1971, grove forbrydelser, der indebærer angreb mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanters liv, fysiske integritet eller frihed, forbrydelser, der indebærer bortførelse, gidseltagning eller grov, ulovlig frihedsberøvelse, forbrydelser, der indebærer anvendelse af bomber, granater, raketter, automatiske skydevåben eller brev- eller pakkebomber, såfremt anvendelsen heraf rummer fare for personer, samt forsøg på at begå nogen af de ovennævnte forbrydelser eller medvirken til sådanne forbrydelser eller til forsøg herpå. Efter artikel 2 kan en kontraherende stat endvidere bestemme, at andre grove voldshandlinger, end de, der er omfattet af artikel 1, mod en persons liv, fysiske integritet eller frihed ikke skal anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller for en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver. Det samme gælder grove forbrydelser mod formuegoder, der ikke er omfattet af artikel 1, hvis handlingen har medført kollektiv fare for personer. Dette gælder endvidere forsøg på at begå nogen af de ovennævnte forbrydelser, medvirken til sådanne forbrydelser eller til forsøg herpå.

Der henvises i øvrigt til det nedenfor anførte vedrørende de lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Artikel 10 (tidligere artikel 8) vedrører tilfælde, hvor et medlemsland afslår en anmodning fra et andet medlemsland under henvisning til de grunde, der er anført i artikel 2, litra b, i 1959-konventionen, artikel 51 i Schengen-konventionen, artikel 1, stk. 5, eller artikel 2, stk. 4, i protokollen. Efter artikel 2, litra b, i 1959-konventionen kan en anmodning om retshjælp afslås under henvisning til landets suverænitet og sikkerhed samt almindelig retsprincipper. Artikel 10 indebærer, at hvis det anmodende medlemsland fastholder en anmodning, der er afslået under henvisning til de nævnte bestemmelser, skal afslaget sendes til Rådet med henblik på Rådets eventuelle overvejelser. Endvidere indebærer bestemmelsen, at de kompetente myndigheder i medlemslandene kan inddrage Eurojust, når denne enhed er oprettet, med henblik på at opnå en løsning af sagen.

I artikel 11 (tidligere artikel 10) præciseres det, at der ikke kan tages forbehold over for bestemmelserne i protokollen, bortset fra forbehold i medfør af artikel 9, stk. 2.

Artikel 12 – 15 (tidligere artikel 11 – 14) omhandler en række proceduremæssige spørgsmål, herunder protokollens ikrafttræden. Artikel 14 (tidligere artikel 13) vedrører Norges og Islands stilling, idet det anføres, at bestemmelserne i artikel 8 antages at udgøre foranstaltninger, der er Schengen-relevante, hvilket indebærer, at disse bestemmelser ligeledes vil finde anvendelse i forhold til Norge og Island.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 14. november 2000 afgivet udtalelse vedrørende det daværende konventionsudkast. Europa-Parlamentet har i sin udtalelse hilst initiativet velkommen og har samtidig godkendt udkastet med enkelte ændringsforslag.

Efter rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28. – 29. maj 2001 er det seneste protokoludkast forelagt for Europa-Parlamentet med henblik på fornyet udtalelse. Europa-Parlamentet har den 4. oktober 2001 godkendt protokoludkastet.

4. Høring.

Forslaget har været sendt til høring hos berørte myndigheder og organisationer. Det bemærkes, at høringssvarene er afgivet på baggrund af det daværende konventionsudkast.

Justitsministeriet har bl.a. modtaget høringssvar fra Rigsadvokaten, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Foreningen af Politimestre i Danmark samt Finansrådet.

Datatilsynet, Landsklubben HK/Politiet samt Dommerfuldmægtigforeningen har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Det Danske Center for Menneskerettigheder har meddelt, at centeret på grund af manglende ressourcer ikke ser sig i stand til at kommentere forslaget.

Rigsadvokaten har tilkendegivet, at udkastet ikke giver anledning til bemærkninger på nuværende tidspunkt, bortset fra bestemmelsen i artikel 2, hvorefter forbehold og erklæringer i henhold til artikel 5 i 1959-konventionen ikke kan gøres gældende mellem medlemsstaterne. Rigsadvokaten finder, at det bør tilstræbes, at en bestemmelse med et indhold svarende til udkastets artikel 2 ikke indgår i konventionen, da dette ville indebære et brud på et fundamentalt princip i dansk ret vedrørende imødekommelse af anmodninger om gensidig retshjælp.

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet finder for så vidt angår forslagets artikel 2, stk. 1, at det vil være meget vidtgående at ophæve kravet om dobbelt strafbarhed ved tvangsindgreb. Statsadvokaten tilføjer, at det tillige rent praktisk vil indebære, at der i forbindelse med indhentelse af retskendelse, hvor der ikke foreligger dobbelt strafbarhed, vil være behov for en måske vanskelig stillingtagen til, hvorvidt der med sikkerhed er tale om et strafbart forhold i den anmodende medlemsstat.

Vedrørende artikel 5, stk. 1, anfører statsadvokaten, at de kendelser, der rettes til alle pengeinstitutter, i praksis kun anvendes i særlig grove sager og normalt kun, hvis tilstedeværelsen af uidentificerede konti er indiceret. Statsadvokaten noterer sig, at forslaget i artikel 5, stk. 1, i modsætning til stk. 2, ikke synes at indeholde begrænsninger i, hvornår en sådan kendelse skal indhentes. For så vidt angår artikel 5, stk. 2 bemærker statsadvokaten, at kontooplysninger normalt vil resultere i anmodninger om oplysninger om kontotransaktioner. Hvis tanken med bestemmelsen er, at disse oplysninger i grove sager skal forsøges fremskaffet særlig hurtigt, anfører statsadvokaten, at bestemmelsen kan formuleres mere klart.

Endelig noterer statsadvokaten sig vedrørende artikel 7, at bestemmelsen klart vil være af betydning i visse sager - ikke alene hvor sagen er af fiskal karakter, men også hvor det i den tidlige del af efterforskningen ikke er muligt at sige med sikkerhed, at sagen ikke er eller vil blive af fiskal karakter.

Rigspolitichefen finder efter en politifaglig gennemgang af forslaget, at der er tale om et meget væsentligt initiativ, der med de erklærede mål om reduktion af mulighederne for nationale forbehold i forhold til regler om gensidig retshjælp samt forenkling af samarbejdsprocedurerne vil bidrage til at fremme internationalt retligt samarbejde.

Politidirektøren i København finder, at en vedtagelse af konventionen med et indhold svarende til artikel 2 i udkastet vil være problematisk, idet det ikke umiddelbart er overskueligt, hvilke forpligtelser Danmark påtager sig.

Advokatrådet udtaler, at rådet finder det principielt betænkeligt at ophæve kravet om dobbelt strafbarhed som forslået i artikel 2 og dermed konventionsmæssigt forpligte Danmark til at yde bistand til tvangsindgreb, f.eks. ransagning og beslaglæggelse m.v., for handlinger, som ikke ville være strafbare efter dansk ret. I den forbindelse påpeger Advokatrådet, at kravet om dobbelt strafbarhed også genfindes i andre konventioner, f.eks. udleveringskonventionens artikel 2. Endvidere finder Advokatrådet, at det må antages, at bortfald af krav til dobbelt strafbarhed vil kunne for betydningsfuld for retshjælpshandlinger, der ydes uden egentlig konventionsregulering, men hvor kravet om dobbelt strafbarhed efter praksis kræves for ydelse af retshjælpen. Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at kravet om dobbelt strafbarhed ikke normalt er et spørgsmål om, om landene har ensartet regulering eller subsumerer strafbare forhold under samme type bestemmelser. Normalt foretages en vurdering af, om gemingsindholdet er dækket af det anmodede lands straffebestemmelser. Den retlige vurdering heraf forudsætter, at sigtelse og sagsbeskrivelse er udførlig nok til en stillingtagen.

Landsforeningen af beskikkede advokater noterer sig, at artikel 2 indebærer, at anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager mellem medlemslandene fremover ikke vil kunne afslås under henvisning til, at kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. Ligeledes noterer foreningen sig artikel 7, hvorefter anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager ikke kan afslås udelukkende med den begrundelse, at anmodningen vedrører overtrædelse af lov om skatter og afgifter samt told og valutahandel. Efter foreningens opfattelse vil ophævelse af de pågældende forbehold i praksis gøre det meget vanskeligt at give herboende, herunder danske statsborgere, den retsbeskyttelse, som vi lægger vægt på her i landet, mod eksempelvis begæringer om beslaglæggelse af midler indestående på konti i Danmark.

Den Danske Dommerforening finder det principielt betænkeligt, at der efter udkastet skal kunne foretages tvangsindgreb overfor borgerne i forbindelse med forhold, der ikke er strafbare i Danmark. Det bemærkes herved, at retshjælp efter artikel 8 kun kan afslås, hvis den anmodede medlemsstat finder, at det vil skade dens livsvigtige interesser at imødekomme anmodningen, og at der efter konventionens artikel 10 ikke kan tages forbehold overfor konventionen.

Foreningen af Politimestre i Danmark er enig i hovedsigtet med det fremsatte forslag. Foreningen kan tilsluttet sig høringsvaret fra Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, og ligesom statsadvokaten udtrykker foreningen betænkelighed ved forslagets artikel 2, stk. 1.

Finansrådet er meget betænkelig ved en opgivelse af princippet om dobbelt strafbarhed. Der ligger et effektivt retsbeskyttelsesværn i kravet om anvendelsen af dansk ret ved udenlandske retsanmodninger og dermed i kravet om danske domstoles medvirken. Finansrådet anmoder derfor om, at kravet om dobbelt strafbarhed opretholdes.

For så vidt angår artikel 5 bemærker Finansrådet, at det er vigtigt at fastslå, at retsanmodninger, der modtages, skal være konkret begrundet og afgrænset til alene at angå den eller de personer, der retsforfølges. Endvidere bemærker rådet, at oplysninger om transaktioner, herunder bilag som f.eks. checks, ikke opbevares i ubegrænset tid, og at pengeinstitutterne følger forskellig praksis. Bogføringslovens hovedregel er i § 10, at regnskabsmateriale skal opbevares i fem år. Ifølge hvidvasklovens § 9 skal identitetsoplysninger opbevares i mindst fem år efter, at kunde-forholdet er ophørt. Dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner skal opbevares i mindst fem år efter transaktionernes gennemførelse. Ved hver enkelt retsanmodning er der behov for nøje at overveje såvel retsanmodningens omfang med hensyn til, hvilke oplysninger der ønskes, samt hvor langt tilbage i tid oplysningerne ønskes, og afgrænsningen heraf bør ikke alene bero på den anmodende medlemsstats ønsker. Opfyldelse af retsanmodninger indebærer en til tider betydelig arbejdsbyrde for pengeinstitutterne, og ikke mindst er der knyttet væsentlige omkostninger til fremfinding af transaktioner, som er foretaget tilbage i tiden.

5. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

6. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det antages med støtte i retspraksis, at udenlandske begæringer om efterforskningsskridt i Danmark, kan imødekommes, uanset om fremsættelsen og behandlingen af retsanmodninger er reguleret i en aftale, der finder anvendelse mellem Danmark og den anmodende stat. De relevante efterforskningsskridt gennemføres i givet fald efter en analogi af retsplejeloven, idet en udenlandsk anmodning om efterforskning, herunder ransagning, beslaglæggelse samt edition, kan imødekommes, hvis det pågældende efterforskningsskridt kunne gennemføres i forbindelse med en tilsvarende national strafferetlig efterforskning.

Danmark har ikke i forbindelse med ratifikation af den europæiske konvention af 14. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager ikke forbeholdt sig ret til at afslå at imødekomme anmodninger om retshjælp i relation til straffesager af fiskal karakter.

Der gælder endvidere ikke her i landet regler om bankhemmelighed, der såfremt retsplejelovens betingelser i øvrigt er opfyldt, forhindrer Danmark i at yde retshjælp i sager, hvor der anmodes om kontooplysninger m.v. Efter retsplejelovens § 804 kan der således som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelser er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage.

Oplysninger vedrørende bankkonti, herunder indehaveren af kontoen samt bankindeståender m.v., opspores således her i landet ved, at det i første række i en editionskendelse pålægges Finansrådet hos sine medlemmer at undersøge, om en bestemt person, herunder en juridisk person, har en konto i en bank eller sparekasse i Danmark. Oplysninger om den konkrete konto indhentes demæst på grundlag af en editionskendelse rettet til det pengeinstitut, hvor det er konstateret, at den sigtede/mistænkte har en konto.

Bestemmelsen om edition i retsplejelovens § 804 vedrører alene udlevering af historiske oplysninger, og der findes ikke i retsplejeloven udtrykkelige bestemmelser om overvågning af fremtidige transaktioner på bankkonti. *Det skønnes på den baggrund, at gennemførelse af protokoludkastets artikel 3 om overvågning af bankkonti vil kræve lovændringer i Danmark.*

Videregivelse af oplysninger til udenlandske myndigheder som led i gennemførelsen af en retsanmodning sker i overensstemmelse med dansk ret, herunder straffelovens § 152 om tavshedspligt og lov om behandling af personoplysninger.

For så vidt angår politiske forbrydelser bemærkes, at efter artikel 2a i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager kan de kontraherende lande afvise at yde bistand, hvis en anmodning vedrører en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse. Der er ikke i dansk ret gennemført særskilt lovgivning om gensidig retshjælp i straffesager, der medfører et absolut forbud mod at yde bistand i forbindelse med anmodninger, som vedrører en politisk forbrydelse.

Gennemførelsen af artikel 9 i protokoludkastet vil således ikke kræve lovændringer i Danmark, men gennemførelsen af denne bestemmelse vil imidlertid indebære, at Danmark ikke kan anvende artikel 2a i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager i forhold til anmodninger om bistand fra andre medlemslande.

I forbindelse med ratifikationen af EU-udleveringskonventionen fra 1996 har Danmark benyttet muligheden for at begrænse pligten til udlevering for politiske forbrydelser, således at der alene er pligt til at udlevere, hvis den pågældende handling må anses for omfattet af terrorismekonventionens artikel 1 eller 2. Det bør i forbindelse med ratifikationen af protokollen overvejes, om der er behov for, at Danmark tager et tilsvarende forbehold over for protokoludkastet. Det bemærkes i den forbindelse, at det i praksis yderst sjældent forekommer, at anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager fra EU-lande giver anledning til overvejelser om at anvende muligheden for at afslå bistand i medfør af artikel 2a i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager.

Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Gennemførelsen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999, herunder de dele af konklusionerne, der vedrører bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 29. oktober og den 2. december 1999. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 20. oktober og 18. november 1999.

Herudover har forslaget været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000 og 28. - 29. maj 2001. Et aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg henholdsvis den 5. oktober 2000 og den 15. maj 2001.

Forslaget er den 3. oktober 2000 oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg tillige med et grundnotat om forslaget.

Vedrørende: Rammeafgørelse om oprettelse af fælles efterforskningshold.

Nyt notat

1. Baggrund

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. maj 2001 blev konventionen om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (2000-konventionen) vedtaget og efterfølgende undertegnet af medlemsstaterne. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft.

2000-konventionen indeholder i artikel 13 en bestemmelse om oprettelse af fælles efterforskningshold mellem medlemsstaterne.

Med henblik på at lette etableringen af fælles efterforskningshold har Belgien, Spanien, Frankrig og Storbritannien fremlagt et udkast til en rammeafgørelse, der indebærer, at artikel 13 i 2000-konventionen sættes i kraft og bringes i anvendelse.

I konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 er det anført, at der bør etableres fælles efterforskningshold vedrørende terrorisme, og at der med henblik herpå bør vedtages en rammeafgørelse som foreslået af Belgien, Spanien, Frankrig og Storbritannien.

Det forventes, at udkastet til rammeafgørelse vil blive drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse/økonomi og finans) den 16. oktober 2001 med henblik på at opnå politisk enighed om forslaget.

2. Indhold

Forslaget til rammeafgørelse, der er fremsat i medfør af artikel 34 i Traktaten om Den Europæiske Union, indebærer, at artikel 13 i 2000-konventionen sættes i kraft og bringes i anvendelse.

Artikel 13 i 2000-konventionen vedrører etablering af fælles efterforskningshold. Bestemmelsen indebærer, at to eller flere medlemslande kan aftale at etablere et fælles efterforskningshold med det formål at koordinere efterforskning og strafforfølgning i sager, der vedrører grænseoverskridende kriminalitet. Bestemmelsen er fakultativ, hvorfor medlemslandene ikke er forpligtede til at nedsætte eller at deltage i et fælles efterforskningshold.

Det er hensigten, at et fælles efterforskningshold navnlig kan etableres, når efterforskningen i en straffesag eller et straffesagskompleks viser, at der er behov for efterforskning i flere medlemslande. Efterforskningsholdene kan afhængig af national lovgivning og det konkrete behov bestå af polititjenestemænd, anklagere, undersøgelsesdommere samt repræsentanter for internationale organisationer f.eks. Europol eller OLAF.

Et efterforskningshold skal ledes af en repræsentant fra de kompetente myndigheder i det land, hvor holdet er etableret, og holdet skal følge national lovgivning i dette land. Efterforskningsholdet har ikke selvstændigt udøvende beføjelser, men de udpegede medlemmer af efterforskningsholdet, herunder de udenlandske medlemmer, har ret til at være tilstede i forbindelse med efterforskningen.

3. Europa-Parlamentet

Forslaget til rammeafgørelse er endnu ikke forelagt Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Forslaget har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring

Forslaget er ikke sendt i høring.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Forslaget til rammeafgørelse har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater er senest forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. maj 2000. Et aktuelt notat blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 17. og 18. maj 2000. Konventionen blev i øvrigt forud for rådsmødet den 27. marts 2000 forelagt for Folketingets Retsudvalg til orientering og for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg. Et aktuelt notat blev ved den lejlighed oversendt til udvalgene henholdsvis den 16. og den 17. marts 2000.

Vedrørende: Ratifikation af internationale instrumenter vedrørende bekæmpelse af terrorisme.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På baggrund af terrorangrebene i USA den 11. september 2001 blev der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 med henblik på at drøfte mulighederne for at styrke bekæmpelsen af terrorisme.

På mødet vedtog Rådet en række konklusioner. Punkt 20 i konklusionerne har følgende ordlyd:

”20. Rådet opfordrer medlemsstaterne til så hurtigt som muligt at ratificere de relevante konventioner med henblik på at forebygge og bekæmpe finansiering af terrorisme, herunder især FN-konventionen om bekæmpelse af terrorismefinansiering, samt til at træffe de nødvendige gennemførelsesforanstaltninger. Rådet vil, når det har modtaget Europa-Parlamentets udtalelse, vedtage protokollen til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem medlemsstaterne.”

Rådet insisterede endvidere på, at medlemsstaterne træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for, at EU-udleveringskonventionerne fra 1995 og 1996 kan træde i kraft fra og med den 1. januar 2002 (jf. punkt 1 i konklusionerne). Rådet udtrykte samtidig ønske om, at der træffes de nødvendige foranstaltninger, for at konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem medlemsstaterne kan ratificeres snarest muligt og under alle omstændigheder i løbet af 2002 (jf. punkt 2 i konklusionerne).

Endvidere blev der den 21. september 2001 afholdt et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd.

Punkt 5 i konklusionerne fra Det Europæiske Råds ekstraordinære møde er sålydende:

”5. Indsatsen mod finansieringen af terrorisme er et afgørende aspekt. Der er behov for en energisk international aktion for at give denne indsats den størst mulige gennemslagskraft. Den Europæiske Union vil på enhver måde bidrage hertil. I den forbindelse anmoder Det Europæiske Råd Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender) om at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at bekæmpe enhver form for finansiering af terrorisme, bl.a. ved i de kom-

mende uger at vedtage udvidelsen af direktivet om hvidvaskning af penge og rammeafgørelsen om indefrysning af aktiver. Det opfordrer medlemsstaterne til omgående at undertegne og ratificere FN-konventionen om bekæmpelse af terrorismefinansiering. Derudover skal der træffes foranstaltninger over for rets-områder og territorier, som Den Finansielle Aktionsgruppe (FATF) har udpeget som ikke-samarbejdsvillige.”

Det forventes på den baggrund, at man på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse/økonomi og finans) den 16. oktober 2001 vil gøre status over ratifikationsprocedurerne, og at Rådet i den forbindelse vil opfordre medlemsstaterne til at undertegne og ratificere de relevante konventioner med henblik på at forebygge og bekæmpe terrorisme, herunder især FN-konventionen om bekæmpelse af terrorismefinansiering, i overensstemmelse med konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 og det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001.

2. Indhold.

Følgende internationale instrumenter er relevante for så vidt angår bekæmpelse af den internationale terrorisme:

1. FN-konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.
2. FN-konventionen af 9. december 1999 om bekæmpelse af terrorismefinansiering.
3. Den europæiske konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme.
4. Den europæiske konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.
5. Den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere.
6. - Første tillægsprotokol af 15. oktober 1975 til 1957-udleveringskonventionen.
7. - Anden tillægsprotokol af 17. marts 1978 til 1957-udleveringskonventionen.
8. EU-konventionen af 10. marts 1995 om forenklet udleveringsprocedure.
9. EU-udleveringskonventionen af 27. september 1996.
10. Den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte.
11. - Første tillægsprotokol af 18. december 1997 til 1983-konventionen.
12. Den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager.
13. - Tillægsprotokol af 17. marts 1978 til 1959-retshjælpskonventionen.
14. EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000.

For så vidt angår Danmark er alle ovennævnte internationale instrumenter ratificeret med undtagelse af FN-konventionen af 9. december 1999 om bekæmpelse af terrorismefinansiering (nr. 2) og EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000 (nr. 14).

For så vidt angår FN-konventionen af 9. december 1999 om bekæmpelse af terrorismefinansiering (nr. 2) har Danmark undertegnet denne konvention den 25. september 2001. Justitsministeren agter i folketingssamlingen 2001/2002 at fremsætte lovforslag med henblik på gennemførelse af de lovændringer, som er nødvendige for Danmarks ratifikation af konventionen.

Justitsministeren agter endvidere at fremsætte lovforslag med henblik på gennemførelse af de lovændringer, som er nødvendige for Danmarks ratifikation af EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000 (nr. 14), i overensstemmelse med konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at være relevant for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser, og sagen ses i øvrigt ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Vedrørende: Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af FN-protokollen om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der er knyttet til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet

Nyt notat.

1. Baggrund.

Den 9. december 1998 vedtog FN's Generalforsamling resolution 53/111 og resolution 53/114, hvorved det blev besluttet at etablere en åben ad hoc-komité med det formål at udarbejde en omfattende international konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet.

Ad hoc-komiteen fik ligeledes til opgave at udarbejde supplerende internationale instrumenter til bekæmpelse af handel med mennesker, herunder særligt kvinder og børn (menneskehandelprotokollen), bekæmpelse af smugling af indvandrere til lands og ad luft- og søvejen (smuglingsprotokollen) og bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil (våbenprotokollen).

Ad hoc-komiteen afholdt den første samling i Wien fra den 19. til den 29. januar 1999. Ad hoc-komiteen har efterfølgende afholdt yderligere 11 samlinger.

På ad hoc-komiteens 11. samling (2.-27. oktober 2000) blev der opnået enighed om forslaget til en FN-konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet og forslagene til protokollerne om menneskesmugling og menneskehandel.

Konventionen og protokollerne om menneskesmugling og menneskehandel blev vedtaget af FN's Generalforsamling ved resolution 55/25 af 15. november 2000. Konventionen og de to protokoller blev efterfølgende undertegnet af en lang række stater, herunder Danmark, på en konference i Palermo i december 2000.

På ad hoc-komiteens 12. samling (26. februar-2. marts 2001) blev der opnået enighed om forslaget til våbenprotokollen, der efterfølgende blev vedtaget af FN's Generalforsamling ved resolution nr. 55/255 af 31. maj 2001.

Våbenprotokollen vil være åben for undertegnelse ved FN's hovedkontor i New York fra 30 dage efter vedtagelsen og frem til 12. december 2002.

Danmark forventer at kunne undertegne våbenprotokollen snarest muligt.

Rådet vedtog den 31. januar 2000 en rådsafgørelse, hvorved Kommissionen blev bemyndiget til at deltage i forhandlingerne om våbenprotokollen i det omfang, protokollens bestemmelser hørte under Fællesskabets kompetence. Bemyndigelsen omfatter de bestemmelser i protokollen, der vedrører opbevaring af dokumenter, mærkning af skydevåben, reaktivering af deaktiverede skydevåben, eksport-, import- og forsendelsestilladelser og tilladelsesordninger, styrkelse af kontrollen ved eksportstederne samt mæglervirksomhed.

Der er nu forelagt et forslag til en rådsafgørelse om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af våbenprotokollen.

Forslaget til rådsafgørelse forventes vedtaget af rådet snarest muligt.

2. Indhold.

Forslaget til rådsafgørelse

Forslaget til rådsafgørelse indeholder dels en bestemmelse om, at Rådets formand bemyndiges til at udpege personer, der på Det Europæiske Fællesskabs vegne kan undertegne våbenprotokollen. Endvidere indeholder rådsafgørelsen en beslutning om at offentliggøre våbenprotokollen i EF-tidende.

EF-domstolen har i en række sager fastslået, at Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF) også uden for de udtrykkeligt angivne områder indeholder hjemmel for Fællesskabet til at indgå traktater.

I den såkaldte AETR-sag (sag 22/70, Kommissionen mod Rådet, Domssamlingen 1971, s. 41) fastslog Domstolen således, at Fællesskabet har traktatkompetence på områder, hvor Fællesskabet allerede har udnyttet sin interne kompetence til at vedtage fælles regler.

I sin udtalelse i den såkaldte flodbådssag (Udtalelse 1/76, Samlingen 1977, s. 741) fastslog EF-domstolen endvidere, at Fællesskabet er kompetent til at indgå aftaler med tredjelande på alle de områder, hvor Fællesskabet er kompetent til at udstede regler internt, uanset om hjemlen til at udstede regler er udnyttet.

Det må herefter lægges til grund, at Fællesskabet er kompetent til at indgå aftaler med tredjelande på alle de områder, hvor Fællesskabet er kompetent til at udstede regler internt, og at der således er parallelitet mellem Fællesskabets interne og eksterne kompetence.

I nærværende sag baserer Fællesskabets delvise kompetence sig på EF-traktatens bestemmelser om handelspolitikken (artikel 133) og Det Indre Marked (artiklerne 2, 3, 23, 24 og 28-30). Endvidere baserer Fællesskabets kompetence sig på direktiv 91/477/EØF af 18. juni 1991 om erhvervelse og besiddelse af våben samt på direktiv 93/15/EØF af 5. april 1993 om harmonisering af bestemmelserne om markedsføring af og kontrol med eksplosivstoffer til civil brug.

For så vidt angår bestemmelserne i konventionen vedrørende undertegnelse og ratifikation samt forholdet mellem konventionen og tillægsprotokollerne, følger Fællesskabets delvise kompetence af, at dele af konventionen og protokollerne er undergivet Fællesskabets kompetence.

Våbenprotokollen

Våbenprotokollen udgør ifølge artikel 1 et supplement til FN-konventionen om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet, og protokollen skal derfor fortolkes i overensstemmelse med konventionen. Det fastslås endvidere, at konventionens bestemmelser - medmindre andet er bestemt i protokollen - skal gælde tilsvarende for protokollen, i det omfang dette ikke strider mod protokollens formål. Endelig fastslås det, at de handlinger, der kriminaliseres ved våbenprotokollen (artikel 5), skal anses som handlinger, der er kriminaliseret ved konventionen.

Ifølge artikel 2 er formålet med protokollen at fremme, lette og styrke samarbejdet mellem de kontraherende stater om forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

En række centrale begreber er defineret i artikel 3.

Ved et *skydevåben* forstås ethvert bærbart våben med løb, som udsender, er konstrueret til at udsende eller let kan omdannes til at udsende et skud, en kugle eller et projektil ved hjælp af en sprængladning, dog ikke antikke skydevåben eller efterligninger heraf. Definitionen af antikke skydevåben er overladt til de kontraherende stater, men antikke skydevåben må dog ikke omfatte skydevåben fremstillet efter 1899.

Dele og komponenter omfatter enhver del eller reservedel, der er specielt designet til et skydevåben, og som er fundamental for anvendelsen af skydevåbnet. Begrebet omfatter bl.a. løbet, rammen, låsen, slæden, cylinderen, baskylen og enhver genstand, der er designet til eller er monteret på et skydevåben for at dæmpe lyden ved anvendelse af skydevåbnet.

Ved *ammunition* forstås således dels den komplette patron, dels de enkelte komponenter, herunder patronhylstre, fænghætter, krudt, kugler og projektiler, som benyttes i et skydevåben, forud-

sat at disse komponenter selv er omfattet af et krav om tilladelse i den respektive kontraherende stat.

Ulovlig fremstilling omfatter fremstilling eller samling af skydevåben eller dele, komponenter eller ammunition hertil 1) ved brug af ulovligt handlede dele og komponenter, 2) uden fornøden tilladelse eller 3) uden - for så vidt angår fremstilling af skydevåben - at mærke skydevåbnene i overensstemmelse med protokollens regler herom (artikel 8).

De kontraherende stater fastsætter selv de nærmere regler for, hvornår der kan meddeles tilladelse til fremstilling af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

Ved *ulovlig handel* forstås indførsel, udførsel, erhvervelse, salg, levering, afsætning og overførsel af skydevåben eller dele, komponenter eller ammunition hertil fra eller gennem en kontraherende stats territorium til en anden kontraherende stats territorium, hvis enten en af de involverede kontraherende stater ikke giver tilladelse hertil i overensstemmelse med protokollens regler herom (artikel 10), eller - for så vidt angår handel med skydevåben - skydevåbnene ikke er mærket i overensstemmelse med protokollens regler herom (artikel 8).

Endelig defineres *sporing* som den systematiske eftersøgning af skydevåben og - om muligt - dele, komponenter samt ammunition hertil fra fremstiller til modtager til brug for de kontraherende staters kompetente myndigheder i forbindelse med opdagelse, efterforskning og analyse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben mv.

Det fremgår af artikel 4, at våbenprotokollen - medmindre andet er bestemt i protokollen - finder anvendelse dels på forebyggelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, dels på efterforskning og retsforfølgning af de handlinger, der kriminaliseres ved artikel 5 i våbenprotokollen, når disse handlinger er grænseoverskridende og udføres som led i organiseret kriminalitet. Det fremgår videre af bestemmelsen, at våbenprotokollen ikke finder anvendelse på transaktioner, der gennemføres af stater eller på vegne af stater, hvis anvendelse af våbenprotokollen vil stride mod en kontraherende stats ret til at handle med henblik på at varetage den nationale sikkerhed i overensstemmelse med FN's charter.

Ifølge artikel 5 skal de kontraherende stater gennemføre de lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige med henblik på at kriminalisere dels ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, dels forfalskning, ødelæggelse, bortfjernelse og ændring af den mærkning, der kræves af skydevåben i overensstemmelse med protokollens regler herom (artikel 8). Endvidere skal de kontraherende stater kriminalisere forsøg på og medvirken til de nævnte handlinger.

Efter artikel 6 skal de kontraherende stater - med forbehold for konventionens artikel 12 (vedrørende konfiskation og beslaglæggelse) - i videst mulig omfang inden for deres respektive retssystemer træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på konfiskation og beslaglæggelse af ulovligt fremstillede eller handlede skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

De kontraherende stater skal ifølge artikel 7 sikre registrering og opbevaring i mindst 10 år af den information, der er nødvendig for at spore og identificere ulovligt fremstillede og handlede skydevåben og - om muligt - dele, komponenter samt ammunition hertil, og af den information, der er nødvendig for at forebygge og opdage sådanne ulovlige aktiviteter.

Med det formål at kunne identificere og spore skydevåben forpligtes de kontraherende stater efter artikel 8 til at kræve, at alle skydevåben ved fremstillingen *enten* påføres et unikt mærke, som angiver fremstillernes navn, fremstillingslandet eller -stedet og serienummeret, *eller* bevarer ethvert andet alternativt brugervenligt mærke med enkle, geometriske symboler i forbindelse med en numerisk og/eller alfanumerisk kode, som vil tillade alle kontraherende stater hurtig identifikation af fremstillingslandet.

Ved artikel 9 forpligtes de kontraherende stater, der ikke anser et deaktiveret skydevåben for omfattet af den nationale våbenlovgivning, til at træffe de nødvendige foranstaltninger - herunder om muligt ved kriminalisering - som er nødvendige for at forebygge ulovlig reaktivering af deaktiverede skydevåben. Bestemmelsen indeholder en række principper for sådanne foranstaltninger.

Ifølge artikel 10 skal de kontraherende stater etablere og opretholde et effektivt system vedrørende tilladelser til udførsel og indførsel og international transit af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

Forud for udstedelse af en udførselstilladelse skal en kontraherende stat således sikre sig, at indførselsstaten har udstedt indførselstilladelse. En kontraherende stat skal endvidere - medmindre andet følger af bi- eller multilaterale aftaler til fordel for stater uden adgang til havet - forud for afsendelse sikre sig, at eventuelle transitstater som et minimum skriftligt har meddelt, at de ikke har indvendinger imod transit.

Indførselsstaten skal efter anmodning informere udførselsstaten om modtagelsen af afsendte skydevåben mv.

De kontraherende stater forpligtes endvidere til at træffe de nødvendige foranstaltninger til sikring af, at procedurerne i forbindelse med indførsel og udførsel af skydevåben og dele, kompo-

nenter samt ammunition hertil er sikre, og at ind- og udførselstilladelse-
rnes ægthed kan verificeres.

Efter bestemmelsen har en kontraherende stat mulighed for at vedtage forenk-
lede procedurer for midlertidig indførsel, udførsel og transit af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil i forbindelse med jagt, sportsskydning, vurdering, udstilling, reparation og lignende anerkendelsesværdige formål.

Med henblik på at opdage, forebygge og udrydde tyveri, bortkomst og uautoriseret anvendelse af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil skal de kontraherende stater ifølge artikel 11 træffe passende sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med fremstilling, indførsel, udførsel og transit af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil. De kontraherende stater skal endvidere træffe passende foranstaltninger for at højne kontrollen i forbindelse med indførsel, udførsel og transit af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

Efter artikel 12 skal de kontraherende stater - med forbehold for konventionens artikel 27 og 28 (vedrørende samarbejde og udveksling af erfaring) og i overensstemmelse med reglerne i deres respektive nationale systemer - udveksle relevant information, herunder 1) vedrørende autoriserede fremstillere, forhandlere, importører, eksportører og - om muligt - transportører af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, 2) vedrørende organiserede kriminelle grupper, der er kendt eller mistænkes for at deltage i ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil og 3) vedrørende de metoder, afsendelses- og modtagelsessteder samt ruter, som normalt benyttes af sådanne organiserede kriminelle grupper.

De kontraherende stater skal endvidere samarbejde om sporing af skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, som må antages at være ulovligt fremstillet eller handlet.

Herudover skal de kontraherende stater i overensstemmelse med de grundlæggende bestemmelser inden for deres respektive retssystemer garantere fortrolighed for så vidt angår den information, der modtages fra andre kontraherende stater.

Ved artikel 13 fastslås, at de kontraherende stater skal samarbejde på bilateralt, multilateralt og internationalt niveau om forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

Ifølge artikel 14 skal de kontraherende stater samarbejde med hinanden og om muligt med internationale organisationer, så en kontraherende stat efter anmodning kan modtage den uddannelsesmæssige og tekniske bistand, der er nødvendig for at forstærke statens evne til at forebygge,

bekæmpe og udrydde ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil.

Med henblik på at forebygge og bekæmpe ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil skal de kontraherende stater ifølge artikel 15 overveje at etablere et system for regulering af våbenformidling.

Våbenprotokollens artikel 16-21 indeholder afsluttende bestemmelser om ikrafttræden mv.

Således indeholder artikel 16 bestemmelser om, hvorledes der træffes afgørelse i tilfælde af uoverensstemmelse vedrørende fortolkning eller anvendelse af protokollen, og artikel 17 indeholder bestemmelser om underskrift, ratifikation, accept, godkendelse og tiltrædelse af protokollen. Protokollen træder efter artikel 18 i kraft 90 dage efter den dag, hvor 40 stater har ratificeret protokollen, og artikel 19 indeholder bestemmelser om mulighed for efterfølgende ændring af protokollens bestemmelser. Endelig indeholder artikel 20 bestemmelser om opsigelse af protokollen, og i artikel 21 fastslås det, at FN's Generalsekretær er depositar for protokollen.

3. Europa-Parlamentets holdning.

Forslaget til rådsafgørelse har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

4. Høring mv.

Forslaget til rådsafgørelse har ikke været sendt i høring.

Forhandlingerne om konventionen og de tre tilhørende protokoller, herunder våbenprotokollen, har løbende været drøftet på møder i Justitsministeriet med deltagelse af Udenrigsministeriet, Trafikministeriet, Indenrigsministeriet, Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Rigspolitichefen, Søfartsstyrelsen, Forsvarsministeriet samt By- og Boligministeriets Ligestillingsafdeling.

5. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget til rådsafgørelse har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Ved våbenprotokollens artikel 5 forpligtes de kontraherende stater til at kriminalisere dels ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben eller dele, komponenter samt ammunition hertil, dels forfalskning, ødelæggelse, bortfjernelse og ændring af de mærker, der kræves på skydevåben i overensstemmelse med våbenprotokollens regler herom (artikel 9). Endvidere skal de kontraherende stater kriminalisere forsøg på og medvirken til de nævnte handlinger.

Ifølge §§ 1, 2 og 6 i våben- og eksplosivstofloven er det forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, at indføre, udføre, fremstille, erhverve, besidde, bære eller anvende skydevåben (inklusiv piber, låsestole, aftagelige magasiner og baskyler) og ammunition hertil (inklusiv patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler).

Ifølge § 3, stk. 1, kan justitsministeren fastsætte bestemmelser om, at bl.a. skydevåben og ammunition skal påføres identifikationsnummer.

Indførsel mv. af skydevåben og ammunition i strid med forbudet i §§ 1, 2 og 6 i våben- og eksplosivstofloven er kriminaliseret ved lovens § 10, der endvidere indeholder hjemmel til at pålægge straf for overtrædelse af forskrifter, der udfærdiges efter loven, herunder forskrifter om mærkning udfærdiget i medfør af lovens § 3, stk. 1.

Indførsel mv. af skydevåben og ammunition i strid med forbudet i §§ 1, 2 og 6 i våben- og eksplosivstofloven vil tillige i de grovere tilfælde kunne straffes i medfør af straffelovens § 192 a. Endvidere vil forvanskning og bortfjernelse af påbudte mærker på skydevåben efter omstændighederne kunne straffes i medfør af straffelovens 176, stk. 3.

Forsøg er kriminaliseret ved straffelovens § 21, medens medvirken er kriminaliseret ved straffelovens § 23. Bestemmelserne finder også anvendelse på overtrædelse af særlovgivningen, herunder våben- og eksplosivstofloven.

Et særligt forhold gør sig gældende i forhold til forpligtelsen til at kriminalisere ulovlig handel med skydevåben mv.

Ifølge artikel 3, litra e, i våbenprotokollen omfatter *ulovlig handel* således bl.a. udførsel fra en kontraherende stat til en anden kontraherende stat uden fornøden tilladelse. Dette indebærer, at en kontraherende stat ved artikel 5, litra b, i våbenprotokollen forpligtes til at kriminalisere uautoriseret våbeneksport, der finder sted mellem to andre kontraherende stater end den pågældende kontraherende stat selv.

Kriminaliseringsforpligtelsen skal ses i sammenhæng med konventionens artikel 15, der i medfør af artikel 1 i våbenprotokollen gælder tilsvarende for våbenprotokollen.

Efter konventionens artikel 15 forpligtes de kontraherende stater til at have straffemyndighed (jurisdiktion) i forhold til kriminaliserede handlinger, som foretages *enten* på den kontraherende stats territorium *eller* ombord på et skib eller fly, der er indregistreret i den pågældende kontraherende stat.

Våben- og eksplosivstoflovens § 6 omfatter udførsel af våben fra dansk territorium. Bestemmelsen omfatter derimod ikke udførsel fra et andet land end Danmark. Uautoriseret våbentransport, der finder sted ombord på danske skibe mellem to andre kontraherende stater, er således ikke kriminaliseret ved våben- og eksplosivstofloven.

Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at gennemførelsen af våbenprotokollens artikel 5 i dansk ret vil forudsætte en ændring af våben- og eksplosivstofloven.

De øvrige bestemmelser i våbenprotokollen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. En nærmere undersøgelse af og redegørelse for de lovgivningsmæssige konsekvenser af våbenprotokollens bestemmelser vil dog blive foretaget i forbindelse med Danmarks ratifikation af våbenprotokollen.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget til rådsafgørelse har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Forslaget til rådsafgørelse om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af FN-protokollen om ulovlig fabrikation af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen om bemyndigelse af Kommissionen til at deltage i forhandlingerne vedrørende protokollen om våben blev forelagt forud for rådsmødet (økonomi og finans) den 31. januar 2000. Et aktuelt notat om våbenprotokollen blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 17. januar 2000 og til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2000.

Endelig blev et aktuelt notat om Fællesskabets kompetence i forhold til tillægsprotokollerne til FN-konventionen fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 15. februar 2000.

Vedrørende: Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

I Rådets forordning nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen fastsættes det, at eurosedler og euromønter skal sættes i omløb fra den 1. januar 2002, og at de deltagende medlemslande skal sikre, at der findes passende sanktioner mod efterligning og forfalskning af eurosedler og euromønter.

I handlingsplanen om organiseret kriminalitet, vedtaget af Rådet den 28. april 1997, henstilles det, at Kommissionen undersøger behovet for fælles foranstaltninger med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Beskyttelsen af euroen er endvidere behandlet i Kommissionens meddelelse af 31. juli 1998 til Rådet, Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank med titlen "Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri" samt i Den Europæiske Centralbanks henstilling af 7. juli 1998 om eurosedlers og euromønters retlige beskyttelse.

Ved rådsafgørelse af 19. april 1999 blev Europols mandat udvidet til også at omfatte falskmøntneri, og den 28. maj 1999 vedtog Rådet en resolution om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

Endvidere vedtog Rådet den 29. maj 2000 en rammeafgørelse (2000/383/RIA) om de strafferetlige regler vedrørende falskmøntneri.

I en rådserklæring i tilknytning til rammeafgørelsen er det anført, at der snarest bør foretages en indgående gennemgang af yderligere initiativer med henblik på eventuelt at udarbejde et supplerende instrument.

Den 29. maj 2001 vedtog Rådet en række konklusioner om Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen.

Endvidere vedtog Rådet den 28. juni 2001 en forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forordningen indeholder bl.a. bestemmelser om finansielle institutters ansvar, behandling af tekniske, operationelle og strategiske oplysninger samt bestemmelser om samarbejde og bistand i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen m.v.

Det tidligere franske formandskab fremsatte i marts måned 2001 et udkast til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forslaget indeholdt bl.a. bestemmelser om definitionen af falskmøntneri, udveksling af oplysninger om forfalskning af euroen samt samarbejde mellem medlemslandenes nationale myndigheder og Europol. Forslaget indeholdt tillige en bestemmelse om, at medlemslandene skulle anerkende princippet om gentagelsesvirkning på de betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 blev der opnået politisk enighed om forslaget til rådsafgørelse samt om at udskille den del af forslaget, som vedrørte gentagelsesvirkning, med henblik på særskilt vedtagelse i form af en rammeafgørelse.

Forslaget til rådsafgørelse forventes forelagt på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Forslaget indeholder bestemmelser om undersøgelse af mønter og sedler, videresendelse af resultatet af denne undersøgelse, underretningspligt og gentagelsestilfælde.

I forslagens artikel 1, stk. 1, defineres falske sedler og mønter i overensstemmelse med artikel 2 i forslaget til Rådets forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, som blev fremsat af Kommissionen den 28. juli 2000.

Falskmøntneri og forfalskning defineres i artikel 1, stk. 2, som de handlinger, der er beskrevet i artikel 3 – 5 i Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 om styrkelse af strafferetlig og anden beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

Kompetente myndigheder i medlemslandene defineres i artikel 1, stk. 3, som de myndigheder, der er udpeget af medlemslandene med henblik på indsamling af oplysninger om forfalskning eller falskmøntneri af euroen.

Af artikel 2, litra a, fremgår det, at den centrale myndighed, der skal udpeges i medfør af artikel 4, stk. 1, i forslaget til Rådets forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, som blev fremsat af Kommissionen den 28. juli 2000, skal foretage de nødvendige sagkyndige undersøgelser af sedler, der formodes at være falske. Det fremgår endvidere af artikel 2, litra b, at den cen-

trale myndighed, der skal udpeges i medfør af forordningens artikel 5, stk. 1, skal foretage de nødvendige sagkyndige undersøgelser af mønter, der formodes at være falske.

I henhold til artikel 3 skal medlemslandene sikre, at Europol i overensstemmelse med bestemmelserne i Europol-konventionen underrettes om resultaterne af de undersøgelser, der udføres i medfør af artikel 2.

Efter artikel 4, stk. 1, skal medlemslandene sikre, at det centrale kontor, som er udpeget i medfør af artikel 12 i Geneve-konventionen af 20. april 1929 om bekæmpelse af falskmøntneri, i overensstemmelse med bestemmelserne i Europol-konventionen meddeler Europol relevante oplysninger om strafferetlig efterforskning vedrørende forfalskning af euroen.

Det følger af artikel 4, stk. 2, at den midlertidige Eurojust-enhed, og senere Eurojust, yder medlemslandene den nødvendige bistand med henblik på retsforfølgningen i sager vedrørende forfalskning af euroen.

Forslaget indeholder herudover bestemmelser om ikrafttræden og offentliggørelse i EF-tidende.

3. Europa-Parlamentet.

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28.-29. maj 2001 blev forslaget forelagt for Europa-Parlamentet. Efter forhandlingerne på rådsmødet den 28.-29. maj er forslaget på ny forelagt for Europa-Parlamentet, idet forslaget under forhandlingerne er ændret på en række punkter.

Europa-Parlamentet forventes at afgive sin udtalelse forud for den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001.

4. Høring.

Forslaget til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri er sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Nationalbanken, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Udenrigsmini-

steriet, Økonomiministeriet og Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

Politiforbundet i Danmark har meddelt, at man kan tiltræde forslaget.

Rigspolitichefen, præsidenterne for retterne i Odense, Århus, Aalborg og Roskilde, Den danske Dommerforening og Foreningen af Politimestre i Danmark har tilkendegivet, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Advokatrådet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, Politidirektøren i København og Landsforeningen af beskikkede advokater har givet udtryk for, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger.

Dommerfuldmægtigforeningen har oplyst, at man ikke finder anledning til at udtale sig om forslaget.

Datatilsynet har for så vidt angår artiklerne 3 og 4 forudsat, at den efterfølgende behandling af oplysninger i Europol-regi finder sted i overensstemmelse med Europol-konventionens regler, og at udvekslingen af oplysninger i forhold til Eurojust, herunder den midlertidige Eurojust-enhed, sker i overensstemmelse med de relevante regler på området. Endvidere finder Datatilsynet, at det så vidt muligt bør præciseres, hvilke oplysninger der udveksles i henhold til artikel 4.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes, at Rigspolitichefen er udpeget som centralt kontor i medfør af artikel 12 i Geneve-konventionen af 20. april 1929 om bekæmpelse af falskmøntneri, og at udvekslingen af oplysninger sker i henhold til national ret samt andre relevante regler, herunder Europol-konventionen, som også regulerer Europol's behandling af de oplysninger, der modtages fra

medlemslandene. National ret regulerer ligeledes karakteren af de oplysninger, der vil kunne udveksles.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Forslaget tillige med et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 17. april 2001 og til Folketingets Europaudvalg den 19. april 2001.

Sagen har endvidere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28.-29. maj 2001. Et aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Folketingets Europaudvalg den 1. marts 2001.

Vedrørende: Ændring af Rådets rammeafgørelse om falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I Rådets forordning nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen fastsættes det, at eurosedler og euromønter skal sættes i omløb fra den 1. januar 2002, og at de deltagende medlemslande skal sikre, at der findes passende sanktioner mod efterligning og forfalskning af eurosedler og euromønter.

I handlingsplanen om organiseret kriminalitet, vedtaget af Rådet den 28. april 1997, henstilles det, at Kommissionen undersøger behovet for fælles foranstaltninger med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Beskyttelsen af euroen er behandlet i Kommissionens meddelelse af 31. juli 1998 til Rådet, Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank med titlen "Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri" samt i Den Europæiske Centralbanks henstilling af 7. juli 1998 om eurosedlers og euromønters retlige beskyttelse.

Ved rådsafgørelse af 19. april 1999 blev Europols mandat udvidet til også at omfatte falskmøntneri, og den 28. maj 1999 vedtog Rådet en resolution om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

Endvidere vedtog Rådet den 29. maj 2000 en rammeafgørelse (2000/383/RIA) om de strafferetlige regler vedrørende falskmøntneri.

I en rådserklæring i tilknytning til rammeafgørelsen er det anført, at der snarest bør foretages en indgående gennemgang af yderligere initiativer med henblik på eventuelt at udarbejde et supplerende instrument.

Den 29. maj 2001 vedtog Rådet en række konklusioner om Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen.

Endvidere vedtog Rådet den 28. juni 2001 en forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forordningen indeholder bl.a. bestemmelser om finansielle institutters ansvar, behand-

ling af tekniske, operationelle og strategiske oplysninger samt bestemmelser om samarbejde og bistand i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen m.v.

Det tidligere franske formandskab fremsatte i marts måned 2001 et udkast til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forslaget indeholdt bl.a. bestemmelser om definitionen af falskmøntneri, udveksling af oplysninger om forfalskning af euroen samt samarbejde mellem medlemslandenes nationale myndigheder og Europol. Forslaget indeholdt tillige en bestemmelse om, at medlemslandene skulle anerkende princippet om gentagelsesvirkning på de betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 blev der opnået politisk enighed om forslaget til rådsafgørelse samt om at udskille den del af forslaget, som vedrørte gentagelsesvirkning, med henblik på særskilt vedtagelse i form af en rammeafgørelse.

På denne baggrund har det tidligere svenske formandskab fremlagt et udkast til rammeafgørelse om ændring af Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 om de strafferetlige regler vedrørende falskmøntneri.

Forslaget til rammeafgørelse forventes forelagt på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 31, litra e, og artikel 34, stk. 2, litra b, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Forslaget indeholder bestemmelser om gentagelsesvirkning og om gennemførelse af rammeafgørelsen.

I henhold til artikel 1 indsættes der i Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 en bestemmelse om gentagelsesvirkning. Det følger af bestemmelsen, at medlemslandene skal anerkende princippet om gentagelsesvirkning på de betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning, og at medlemslandene på de betingelser, der er fastsat i deres lovgivning, anser endelige straffedomme vedrørende falskmøntneri m.v., der er afsagt i et andet medlemsland for at have gentagelsesvirkning, uanset hvilket betalingsmiddel der er blevet forfalsket.

I artikel 3 i Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 opregnes de handlinger, som medlemsstaterne efter rammeafgørelsen forpligter sig til at sikre er strafbare efter deres nationale lovgivning.

Medlemsstaterne forpligter sig således efter rammeafgørelsens artikel 3 til sikre, at følgende handlinger er strafbare:

- enhver eftergørelse eller forfalskning af penge i bedragerisk hensigt, uanset hvilke midler der anvendes,
- udgivelse af eftergjorte eller forfalskede penge,
- indførsel, udførsel, transport, modtagelse eller anskaffelse af falske penge med henblik på udgivelse vel vidende, at de er falske.

Medlemsstaterne forpligter sig efter rammeafgørelsens artikel 3 til ligeledes at sikre, at forsøg på og medvirken til ovennævnte handlinger er strafbart.

Endelig forpligter medlemsstaterne sig efter rammeafgørelsens artikel 3 til at sikre, at bedragerisk fremstilling, modtagelse, anskaffelse eller besiddelse af redskaber, genstande, edb-programmer og alle andre midler som er bestemt til eftergørelse eller forfalskning af penge, hologrammer eller andre sikkerhedselementer til beskyttelse af penge mod forfalskning er strafbart.

Efter artikel 4 i Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 forpligter medlemsstaterne sig endvidere til at sikre, at ovennævnte handlinger er strafbare, hvis de begås under anvendelse af lovlige pengeudstedende myndigheders faciliteter eller materiale, men ved krænkelse af de kompetente myndigheders rettigheder eller i strid med betingelserne for de kompetente myndigheders ret til at udstede penge, og uden disse myndigheders tilsagn.

I artikel 5 i Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 fastslås det, at medlemsstaterne skal sikre, at ovennævnte handlinger er strafbare ikke blot for så vidt angår falskmøntneri med hensyn til eksisterende valuta, men også for så vidt angår falskmøntneri med hensyn til eurosedler og euromønter, der begås før euroen sættes i omløb den 1. januar 2002.

I artikel 3 i Geneve-konventionen af 20. april 1929 om bekæmpelse af falskmøntneri, opregnes de handlinger, som efter konventionens skal anses for at være strafbare:

- enhver i bedragerisk hensigt foretaget fremstilling eller forandring af penge, uanset hvilke midler der anvendes,
- udgivelse af falske penge i bedragerisk hensigt,

- handlinger, hvorved nogen i udgivelseshensigt indbringer falske penge i landet, modtager eller forskaffer sig sådanne penge, vidende om at de er falske.

Efter konventionens artikel 3 skal det ligeledes sikres, at forsøg på og medvirken til ovennævnte handlinger er strafbart, og at bedragerisk fremstilling, modtagelse eller anskaffelse af redskaber eller andre genstande, som ifølge deres natur er bestemt til fremstilling af falske penge er strafbart.

Efter artikel 2 i forslaget til Rådets rammeafgørelse om ændring af Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 skal medlemslandene senest den 31. december 2002 træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen.

Forslaget indeholder herudover bestemmelser om ikrafttræden og offentliggørelse i EF-tidende.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 3. oktober 2001 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-parlamentet har i den forbindelse godkendt forslaget til rammeafgørelse.

4. Høring.

Forslaget til Rådets rammeafgørelse om ændring af Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 har været sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Nationalbanken, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Økonomiministeriet og Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

Forslaget til rammeafgørelse har ikke givet anledning til bemærkninger.

5. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28. – 29. maj 2001.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Forslaget til rammeafgørelse om ændring af Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 er tillige med et grundnotat herom sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg henholdsvis den 6. og den 18. september 2001.

Vedrørende: Opfølgning af konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 samt fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På baggrund af terrorangrebene i USA den 11. september 2001 blev der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 og et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001 med henblik på at drøfte mulighederne for at styrke bekæmpelsen af terrorisme. Rådet og Det Europæiske Råd vedtog i forbindelse hermed en række konklusioner vedrørende initiativer som led i en styrkelse af indsatsen på området.

Det forventes, at Rådet på den fælles samling i Rådet (økonomi og finans/retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 16. oktober 2001 vil blive orienteret om status for gennemførelsen af konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde den 20. september 2001 samt det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001.

2. Indhold.

Konklusionerne fra det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 samt det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001 omfatter ti hovedområder for en styrket indsats vedrørende bekæmpelse af terrorisme:

For det første er der behov for fælles regler, der sikrer, at terrorisme straffes effektivt i alle EU-landene. Kommissionen har i den forbindelse fremlagt et forslag til en rammeafgørelse om bekæmpelse af terrorisme (KOM(2001) 521 endelig).

For det andet er der behov for en effektiv efterforskning og retsforfølgning af terrorister. Faste kontaktpunkter hos EU-landenes politimyndigheder vil kunne lette samarbejdet, og det bør sikres, at de retshåndhævende myndigheder som led i efterforskningen af terrorisme har praktisk mulighed for at foretage indgreb i meddelelshemmeligheden, når de retlige betingelser er opfyldt.

EU-udleveringskonventionerne bør ratificeres og gennemføres i alle EU-lande inden årets udgang, og Kommissionen har fremsat et forslag på udleveringsområdet, som vil kunne danne

grundlag for gennemførelsen af forenklede udleveringsprocedurer i forbindelse med terrorisme (KOM(2001) 522 endelig).

For det trede skal der være mulighed for at gribe ind over for finansieringen af terrorisme. FN-konventionen på dette område bør gennemføres af EU-landene hurtigst muligt, og at der skal udarbejdes regler, som på tværs af landegrænser sikrer en hurtigt gennemførelse af retsafgørelser om ransagning, beslaglæggelse og konfiskation. Samarbejdet på dette område vil blive udvidet til tillige at omfatte bekæmpelse af hvidvaskning af penge i forbindelse med terrorisme.

For det fjerde lægges der op til et styrket samarbejdet mellem EU-landene som led i indsatsen mod terroristers brug af våben og sprængstoffer. På dette område er der behov for effektive regler, sikkerhedsforanstaltninger og efterforskningsmetoder.

For det femte skal samarbejdet mellem de politimæssige efterretningstjenester styrkes. Fælles retningslinier skal sikre, at der hurtigt og efter standardiserede principper udveksles oplysninger af betydning for bekæmpelsen af terrorisme.

Der bør tages skridt til at styrke det praktiske samarbejde mellem efterretningstjenesterne. Samtidig bør man i fællesskab evaluere efterretningstjenesternes indsats på området. Udarbejdelsen af åbne rapporter om terrorisesituationen vil i øvrigt kunne tjene til at øge offentlighedens bevidsthed om fænomenet.

For det sjette vil den operative indsats mod terrorisme blive styrket. Europol vil etablere en særlig enhed, som vil skulle indsamle oplysninger og analysere terrorisesituationen. Europol vil ligeledes sikre, at myndighederne i EU-landene løbende har overblik over særlig sagkundskab på terrorismeområdet, så der er mulighed for at trække på ekspertise i andre EU-lande.

Desuden vil den midlertidige Eurojust-enhed ligeledes iværksætte en konkret og målrettet indsats med henblik på at styrke samarbejdet mellem de nationale anklagemyndigheder om retsforfølgningen af terrorister.

Herudover vil der blive taget skridt til at etablere fælles efterforskningshold mellem EU-landene med henblik på efterforskningen og retsforfølgningen af terrorisme.

For det syvende skal der sikres en effektiv personkontrol og udlændingepolitik, som led i forebyggelsen og bekæmpelsen af terrorisme. I tilknytning hertil må de fornødne sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med udstedelsen af f.eks. pas og visa sikres. Schengen-konventionen og Schengen-informationssystemet bør udnyttes fuldt ud. De europæiske politichefer vil i den forbindelse få til opgave at se nærmere på, om kontrollen ved de ydre grænser kan styrkes, og der

vil blive taget initiativ til at udbygge udvekslingen af oplysninger mellem EU-landene om udstedelse af visa og opholdstilladelser.

For det ottende skal samarbejdet mellem EU-landene om civilbeskyttelse styrkes. Målet er at sikre en effektiv koordination mellem EU-landene og i fællesskab at se nærmere på civilbeskyttelsen ved terroristangreb.

For det niende skal kandidatlandene i videst muligt omfang inddrages i det styrkede samarbejde med henblik på bekæmpelse af terrorisme.

Endelig skal der for det tiende etableres et effektivt samarbejde mellem EU-landene og USA om gennemførelsen af en styrket indsats mod terrorisme.

USA skal inddrages i det praktiske arbejde, som vil blive videreført af de europæiske politichefer, og en samarbejdsaftale mellem Europol og USA vil hurtigst muligt blive bragt på plads. Indtil da, vil Europol-konventionens muligheder for et midlertidigt samarbejde blive anvendt i videst muligt omfang, og i samarbejde med de amerikanske myndigheder vil der endvidere blive taget initiativ til at udarbejde en fælles kriminalitetsanalyse og trusselsvurdering på terrorismeområdet.

På det strafferetlige område vil mulighederne for at indgå en samarbejdsaftale mellem USA og EU blive undersøgt. Samarbejdsaftalen vil i givet fald skulle sikre, at der etableres et effektivt samarbejde om retsforfølgningen af terrorister.

Endelig vil også den midlertidige Eurojust-enhed etablere et samarbejde med den amerikanske anklagemyndighed, og der vil på ekspertniveau blive gennemført konsultationer med USA om immigrations- og grænsekontrolspørgsmål.

Det belgiske formandskab har som led i opfølgningen af det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 20. september 2001 og det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 21. september 2001 udarbejdet en oversigt over de foranstaltninger mod terrorisme, der skal iværksættes med henblik på at gennemføre Rådets og Det Europæiske Råds konklusioner.

For så vidt angår foranstaltninger inden for rammerne af det politimæssige og strafferetlige samarbejde har det belgiske formandskab navnlig peget på følgende initiativer:

Retlige tiltag:

1. Forslag til rammeafgørelse om den europæiske arrestordre.
2. Forslag til rammeafgørelse om bekæmpelse af terrorisme.
3. Forslag til rammeafgørelse om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af aktiver eller bevismidler.
4. Forslag med henblik på at sikre de retshåndhævende myndigheders adgang til oplysninger om elektronisk data-trafik.
5. Ratifikation af EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000.
6. Forslag til tillægsprotokol til EU-retshjælpskonventionen, navnlig for så vidt angår bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvidvaskning af udbytte fra strafbart forhold og økonomisk kriminalitet.
7. Ratifikation af EU-konventionen af 10. marts 1995 om en forenklet udleveringsprocedure.
8. Ratifikation af EU-udleveringskonventionen af 27. september 1996.
9. Ratifikation af FN-konventionen af 9. december 1999 om bekæmpelse af terrorisme.
10. Igangsættelse af en evaluering af EU-landenes lovgivning m.v. vedrørende bekæmpelse af terrorisme.

Operationelle tiltag:

1. Udarbejdelse af en liste over terrororganisationer.
2. Videregivelse af oplysninger vedrørende terrorisme til Europol med henblik på systematisk kriminalitetsanalyse og trusselsvurdering.
3. Tættere samarbejde mellem EU-landenes myndigheder med ansvar for bekæmpelse af terrorisme.
4. Etablering af en specialenhed under Europol vedrørende terrorisme.
5. Etablering af fælles efterforskningshold.
6. Udarbejdelse af en åben rapport om terrorismesituationen i EU.
7. Tættere samarbejde mellem Europol, den midlertidige Eurojust-enhed og Task Forcen af Europæiske Politichefer.
8. Undersøgelser af mulighederne for at udvide adgangen til Schengen-informationssystemet (SIS).

Tiltag vedrørende samarbejde med USA

1. Fælles evaluering af terrorismens omfang.
2. Fælles tiltag over for lande, hvis finansielle systemer mistænkes for at fremmer transaktioner, som finansiering af terrorisme.
3. Tættere samarbejde i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme.

4. Drøftelser om indgåelse af en aftale vedrørende gensidig retshjælp i straffesager.
5. Samarbejde mellem den midlertidige Eurojust-enhed, Europol og det amerikanske myndigheder med ansvar for bekæmpelse af terrorisme.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har ikke været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at være relevant i sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser, og sagens ses i øvrigt ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkast til rådskonklusioner blev forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for det ekstraordinære rådsmøde den 20. september 2001. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt den 18. september 2001. Rådskonklusionerne blev efterfølgende oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 21. september 2001.

Endvidere blev Folketingets Europaudvalg den 21. september 2001 orienteret om det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd samme dag. Folketingets Europaudvalg modtog efterfølgende den 25. september 2001 en mundtligt redegørelse for det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd, ligesom konklusionerne fra mødet er oversendt til udvalget.

